

3010-1

58.7.3

10521

ПРОПАГАНДА РСФСР

ЗА ЛЕНИНСКУЮ ВУЧОБУ

О Р Г А Н
КУЛЬПРОПУ
Ц И К Л / 2 / 5

СТУДЕНТ

№ 1-2

Д В Б 1933
ПАРТМАССОКТАР

2189 XP

CHURCH

CHURCH

CHURCH

CHURCH

CHURCH

CHURCH

CHURCH

CHURCH

CHURCH

CHURCH

5. 0189

30к-1
10521
Пролетары ўсіх краін, злучайцеся

О.-А. Д У. К.
С.-А. Г. П. Б
ИНВ 454402

ЗА ЛЕНІНСКУЮ ВУЧОБУ

ОРГАН КУЛЬТПРОПУ ЦК КП(б)Б

№ 1—2

С Т У Д З Е Н Ь 1933

В Ы Х О Д З І Ц Ь 2 Р А З Ы Ў М Е С Я Ц І

ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БЕЛАРУСІ
ПАРТМАССЭКТАР
М Е Н С К

БД 2189

Літпраўка *А. Зімонка*
Корэктар *Ул. Ляўданскі*
Тэхрэдактар *І Мілешка*
Здана ў набор 9-III—33 г.
Падпісана да друку 12-VI—33 г.
Набрана брыгадай *Каждан*
Адх. кор. друк. *А. Мацкевіч*

Заказ № 817.

5.000 экз.

(3 арк.)

Уп. Галоўлітбелу № 201.

Друкарня імя Сталіна.

ВЫНІКІ СТУДЗЕНЬСКАГА АБ'ЯДНАНАГА ПЛЕНУМУ ЦК І ЦКК УсЕКП(б) І ЗАДАЧЫ ПАРТЫЙНАЙ ОРГАНІЗАЦЫІ БССР¹⁾

Таварышы! Студзеньскі пленум ЦК і ЦКК УсЕКП(б) па сваім значэнні займае адно з выключных месц у рабоце нашай партыі, ён мае гістарычнае значэнне. Сабраўшыся на рубяжы дзвюх пяцігодак і напярэдадні 9-й гадавіны сьмерці Леніна, гэты пленум з'явіўся па сутнасці генэральнай праверкай таго, як наша партыя змагалася і ажыццяўляла пяцігадовы плян сацыялістычнага будаўніцтва, як яна выконвала заветы Леніна.

Выкананьне пяцігодкі за 4 гады з'яўляецца няўхільным ажыццяўленьнем заветаў Леніна аб індустрыялізацыі нашай краіны і сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Цвёрдая ланіца на паскораньне тэмпы індустрыялізацыі краіны, якая няўхільна праводзілася Цэнтральным камітэтам на чале з нашым правадыром і настаўнікам т. Сталіным, забяспечыла нам гістарычны перамогі. Узброеная чоткай ланіцкай праграмай і яснай пэрспэктывай, данай Леніным яшчэ напярэдадні Кастрычніцкай рэвалюцыі, партыя,

пад кіраўніцтвам ланіцкага ЦК на чале з т. Сталіным, дабілася таго, што наша краіна ператварылася з аграрнай у індустрыяльную, заняўшы адно з першых месц у сусьветнай гаспадарцы. Гэтым самым партыя даказала ўсяму сьвету, што рабочая кляса здольна ня толькі ўтрымаць уладу ў сваіх руках, ня толькі разбурыць старое, але яна можа пабудываць сваімі ўласнымі сіламі сацыялістычную гаспадарку, узброеную навіейшай тэхнікай.

Напярэдадні пяцігодкі т. Сталін на пленуме ЦК у лістападзе 1928 г. гаварыў:

„Паглядзіце на капіталістычныя краіны і вы ўбачыце, што там тэхніка ня толькі ідзе, але ўпрост бяжыць уперад, пераганяючы старыя формы прамысловасьці і тэхнікі. І вось выходзіць, што, з аднаго боку, мы маем у нашай краіне найбольш перадавую ўладу ва ўсім сьвеце—саветскую ўладу, а, з другога боку—мы маем надзвычай адсталую тэхніку прамысловасьці.

Ці думаеце вы,—зьявртаўся т. Сталін да членаў пленуму,—

¹⁾ З дакладу Сакратара ЦК КП(б) тав. Гікало на аб'яднаным пленуме Менгаркому і ГарКК КП(б) сумесна з партактывам.

што можна дабіцца канчатковай перамогі соцыялізму пры наяўнасці гэтых супярэчнасцяў? Што трэба зрабіць, каб ліквідаваць гэтыя супярэчнасці? Для гэтага неабходна дабіцца таго, каб дагнаць і перагнаць перадавую тэхніку развітых капіталістычных краін...

Мы дагналі і перагналі перадавыя капіталістычныя краіны ў сэнсе ўстанаўлення новага політычнага ладу—савецкага ладу. Гэта добра, але гэтага мала. Для таго, каб дабіцца канчатковай перамогі соцыялізму, неабходна яшчэ дагнаць і перагнаць гэтыя краіны таксама і ў тэхніка-экономічных адносінах. Або мы гэтага даб'ёмся, або нас сатруць*.

На гэтым пленуме т. Сталін падкрэсліў, што адсталасць нашай краіны ня намі прыдуманая, а перадана ў спадчыну ўсёй гісторыі нашай краіны. І раз мы прыйшлі да ўлады, узялі на сябе задачу ператварыць краіну на аснове соцыялізму, то мы адказваем за ўсё, мы павінны ліквідаваць наша тэхніка-экономічнае адставанне. Мы павінны гэта зрабіць абавязкова, калі на самай справе хочам дагнаць і перагнаць перадавыя капіталістычныя краіны. І зрабіць гэта можна. На гэта мы большавікі. Іменна для правядзення ў жыццё гэтай задачы мы павінны сістэматычна ажыццяўляць хуткім тэмпам развіццё нашай індустрыі. Гэта бачаць ціверусе*.

Прыведзеныя палажэнні з прамовы т. Сталіна з усёй відавочнасцю паказваюць, наколькі ўжо тады напярэдні пяцігодкі т. Сталін зыходзіў з канкрэтнай тагочаснай абстаноўкі, з усёй

чоткасцю бачыў тыя задачы, якія павінны быць вырашаны пяцігодкай. Пад непасрэдным кіраўніцтвам т. Сталіна былі наметаны і распрацаваны асноўныя напрамкі першай пяцігодкі. Гэты плян быў наметан т. Сталіным з ленінскай празорлівасцю. І ўся барацьба за выкананне гэтага пляну працякала пад яго непасрэдным кіраўніцтвам. Вось што забяспечыла нам такія выключныя перамогі ў выкананні пяцігодкі.

Таварышы! Самае выдатнае ва ўсёй барацьбе і рабоце, якую правяла партыя за першую пяцігодку, зьяўляецца тое, што наш ленінскі Цэнтральны камітэт, на чале з правадыром т. Сталіным, яшчэ ў 1928 г., калі опартуністы ўсіх масцей угорылі міжнароднай буржуазіі аб немагчымасці высокіх тэмпаў індустрыялізацыі, аб немагчымасці пабудовы соцыялізму ў адной краіне—разгарнуў баявую праграму першай пяцігодкі і пачаў практычна, з уласцівай яму ленінскай прамай, непрымымасцю, метаімагчымасцю і жалезнай настойлівасцю ажыццяўляць гэты пяцігадовы плян.

Трэба з усёй сілай падкрэсліць, што заслуга т. Сталіна заключаецца і ў тым, што ён здолеў з тэй спадчынай, якую пакінуў нам Ленін,—стварыць баявую праграму дзеянняў і канкрэтны плян работы, атрымаўшы такое яскравае адлюстраванне ў першай пяцігодцы.

Уся мудрасць правадыра нашай партыі т. Сталіна заключалася ў тым, што ён ня толькі здолеў на-большавіцку, па-ленінску паставіць перад партыяй задачу ажыццяўлення пяцігодкі,

ён забяспечыў сваім кіраўніцтвам і яе канкрэтнае выкананне на ўсіх рашаючых вучастках, згуртаваўшы вакол барацьбы за правядзенне гэтай праграмы партыю і мільёны рабочых і сялян СССР.

Пад кіраўніцтвам т. Сталіна наша партыя распрацавала пяцігодку. Пад яго кіраўніцтвам яна гэту пяцігодку адстойвала ад усіх нападкаў ворагаў унутры партыі, пад яго кіраўніцтвам наша партыя прыйшла да перамогі, да завяршэння гэтага пяцігадовага пляну.

Тав. Сталін указаў на тое асноўнае зьвяно, за якое трэба было ўхапіцца, каб выцягнуць увесь ланцуг. Гэтым зьвяном зьявілася цяжкая прамысловасьць і, у асаблівасьці, машынабудаўніцтва, як сэрцавіна цяжкай прамысловасьці. Ухапіўшыся за гэта зьвяно, мы забяспечылі ператварэньне нашай краіны з краіны па сутнасьці аграрнай у краіну індустрыяльную, дабіліся такога становішча, калі капіталістычныя элементы выціснуты ўжо з прамысловасьці канчаткова і беспаваротна, калі соцыялістычная прамысловасьць стала адзінай формай індустрыі ў Саюзе, стала асноўным вагаром у справе рэканструкцыі ўсёй народнай гаспадаркі і пабудовы соцыялістычнага грамадства.

Пераходзім, таварышы, да вынікаў першай пяцігодкі.

Я ня буду затrudняць вашу ўвагу шматлікімі лічбамі аб выніках нашага росту за гэту пяцігодку, якая выканана за 4 гады. Гэтыя даныя дастаткова прыведзены і ў дакладзе т. Сталіна на пленуме ЦК і апублікаваны ў дакладах тт. Молатава, Куйбы-

шава як на пленуме ЦК, так і на апошняй сэсіі ЦВК СССР.

За гады пяцігодкі мы стварылі чорную мэталюргію—аснову індустрыялізацыі краіны, мы стварылі новую трактарную прамысловасьць, аўтамабільную, хімічную, авіяцыйную, сельскагаспадарчае машынабудаўніцтва, стварылі новую вугальна-мэталюргічную базу на ўсходзе. Валавая прадукцыя прамысловасьці вырасла да 334 проц. супроць 1913 г. Тысячы новых прадпрыемстваў пакрылі СССР.

У выніку гэтых посьпехаў індустрыялізацыі, посьпехаў і перамог генэральнай лініі партыі мы ператварыліся ў краіну перадавую, індустрыяльную і магутную, поўнасьцю самастойную і незалежную ад капрызаў сусьветнага капіталізму. І гэта ў той час, калі капіталістычны сьвет ахоплен жорсткім сусьветным крызісам.

Таварышы Сталін, Молатаў, Куйбышаў, Орджонікідзе ў сваіх выступленьнях на пленуме заявілі, што няма такой машыны ў сьвеце, якую-б мы ня здолелі пабудаваць у СССР, няма такога прадпрыемства, якога-б мы ня здолелі спроектаваць.

Вы ведаеце, што пяцігадовы плян выканан па прамысловай прадукцыі на 93,7 проц. Але в дакладу т. Сталіна вы ведаеце аб тых асноўных прычынах, у сілу якіх атрымалася гэтае ведавыкананьне. Асноўнай прычынай была тая акалічвасьць, што мы былі вымушаны ў пачатку 1932 г. пераключыць рад нашых прадпрыемстваў на абарону краіны.

„Ня можа быць ніякіх сумненьняў,—гаварыў т. Сталін на

пленуме ЦК,—што бяз гэтага „прыўваходзячай“ акалічнасьці мы ня толькі выканалі-б, але напэўна перавыканалі-б лічбовую частку пяцігадовага пляну”.

Прыкладна 6 проц. недавыкананьня пайшло на умацаваньне абароны краіны і гэта прывяло да таго, што з краіны слабай і непадрыхтаванай да абароны, мы ператварыліся ў магутную ў сэнсе абароназдольнасьці краіну.

Тав. Варашылаў на пленуме ЦК прыводзіў прыклады нашай поўнай гатоўнасьці да абароны, гаварыў, што неабходныя сродкі для абароны, танкі, авіяцыю, складанейшую зброю, хімію мы зараз здольны самі вырабляць у масавым маштабе. Усё гэта стала магчымым дзякуючы поспехам політыкі індустрыялізацыі.

Тое, што мы стварылі ў выніку пяцігодкі, не пад сілу ні адной капіталістычнай краіне. Тэмпы, падобныя да нашых, ня сьніліся, і нямысьлімы і немагчымы ні для адной капіталістычнай краіны. У радзегалін прамысловасьці наша краіна ня толькі дагнала, але і перагнала перадавыя капіталістычныя краіны. Мы высунуліся на вытворчасьці трактараў на першае месца ў сьвеце, на сельска-гаспадарчым машынабудаўніцтве—на першае месца; на вытворчасьці комбайнаў—на першае месца; на агульным машынабудаўніцтве—на першае месца ў Эўропе і другое ў сьвеце, на нафце—на першае ў Эўропе і другое ў сьвеце. Доля ўдзелу Савецкага саюзу ў сусьветнай прамысловай вытворчасьці за апошнія 5 год узрасла з 4,7 да 14,9 проц. Мы абагналі на валавой прамысловай прадукцыі такія краіны як Англія, Гер-

манія, Францыя і занялі ўсьлед за ПАЗШ другое месца ў сьвеце.

Пабудаваць такую магутную перадавую індустрыю ня так лёгка. Для гэтага неабходна перш за ўсё мець вялізарнейшыя сродкі. Перадавыя капіталістычныя краіны—Англія, Францыя і Германія—разьвівалі сваю прамысловасьць, накапляючы сродкі шляхам грабжу колён і, шляхам войн, эксплёатацыі і пазык. Савецкі саюз ня мог стаць на такі шлях. Наадварот, на ўсім працягу пяцігодкі капіталістычныя краіны стваралі нам дадатковыя цяжкасьці. Даволі ўспомніць канфлікт на КУЧ, провокацыйную кампанію аб „Савецкім дэмпінгу“, паклёпніцкія выдумкі аб ўжываньні „рабскай“ працы і т. д.

Уся сіла кіраўніцтва т. Сталіна і нашага ЦК была ў тым, што яны здолелі ўказаць крыніцы накапленьня для пабудовы буйнай прамысловасьці побач з сыстэматычным павышэньнем матэрыяльнага і культурнага дабрабыту рабочага.

Такой важнейшай крыніцай у справе накапленьня зьявілася плянавае вядзеньне гаспадаркі, знішчэньне эксплёататарскіх кляс, рэжым эканоміі, памножаны энтузіязм мас. Без энтузіязму рабочай клясы, без героізму, бяз масавага руху працоўных, без соцыялістычнага спаборніцтва, без арганізацыі ўдарных брыгад—пяцігодка была нямысьліма. Пяцігодку ўдалося выканаць таму, што партыя ўзяла, арганізавала вакол гэтага шырока шматмільённыя масы, павяла іх на барацьбу за пяцігодку.

У рэзультатэ партыя дабілася выкананьня аднаго з самых ас-

ноуных указаньяў т. Леніна аб неабходнасці „перасесці з абнішчалага, сялянскага каня, на каня, якога шукае і ня можа ня шукаць для сябе пролетарыят, на каня буйнай машынай індустрыі, электрыфікацыі і т. д.“

У рэзультате выканання пяцігадовага пляну мы ня толькі ператварыліся ў індустрыяльную краіну, але мы сталі краінай самага буйнага земляробства ў свеце, арганізаванага на базе калектыўнай працы і высокай машынай тэхнікі.

За гады пяцігодкі арганізавана звыш 200 тысяч колгасаў і 5 тыс. саўгасаў. За чатыры гады ёсць прырост пасеўных плошчаў на 20 млн. га. Партыя дабілася таго, што асноўная маса сялянства—60 проц. ахоплена колгасамі, з ахопам колгасамі 70 проц. усіх плошчаў.

У галіне механізацыі сельскай гаспадаркі мы таксама далёка заступілі ўперад. Арганізавана 2446 МТС. За гады пяцігодкі ў сельскую гаспадарку дадзена сельскагаспадарчых прылад на суму каля 3 млрд. руб. У рэзультате значна ўзрасла таварная прадукцыя сельскай гаспадаркі. У 1928 г. нам удалося сабраць 700 млн. пудоў таварнага хлеба. Зараз мы маем магчымасць атрымліваць таварнага хлеба з сельскай гаспадаркі больш 1 млрд. пудоў. Гэта зьяўляецца простым рэзультатам вялізарнай работы, праробленай намі ў справе сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, забяспечыўшай на аснове развіцця калектывізацыі вырашэнне збожжавай праблемы.

На аснове цвёрдага і няўхільнага правядзення палітыкі інду-

стрыялізацыі, на аснове правядзення суцэльнай калектывізацыі, мы дабіліся рашаючых поспехаў у справе ліквідацыі кулака, мы гіганцкі ўзмацнілі кіруючыя пазыцыі рабочай класы ў вёсцы і перамога сацыялізму ў вёсцы забяспечана. Пытаньне „хто каго“ вырашана канчаткова і беспаваротна—ня толькі ў прамысловасці, але і ў сельскай гаспадарцы.

На аснове індустрыялізацыі і сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі значна палепшылася матэрыяльнае становішча рабочых і сялян СССР. Важнейшым фактам палепшэння матэрыяльнага становішча рабочых зьяўляецца ліквідацыя беспрацоўя ў СССР, ліквідацыя няўпэўненасці рабочага ў заўтрашнім дні. Мы з'яўляем такое становішча, калі рабочы адчувае сябе моцна, ён мае магчымасць выбіраць работу, у яго ёсць перспектывы, яго ня трывожыць заўтрашні дзень. Ва ўмовах самага жорсткага крызісу, перажываемага капіталістычнымі краінамі, мільёны беспрацоўных цягнуць нічымнае паўгалоднае і галоднае існаванне, працуючыя пролетары знаходзяцца пад пастаяннай пагрозай скарачэння, а гэта значыць—пад пагрозай галоднай смерці. Беспerspектыўнасць, беспрацаветнасць, няўпэўненасць у заўтрашнім дні—гэта лёс рабочых капіталістычных краін. Зусім у іншых умовах знаходзяцца ў нас рабочыя. Гэта зьяўляецца вялізарнай перамогай у справе палепшэння матэрыяльнага становішча рабочага.

І ў вёсцы, дзякуючы калектывізацыі, значна палепшыўся матэрыяльны дабрабыт сялянства

Бедната і сераднякі вызвалены ад кулацкай кабалы. Коллектывізацыя зьнішчыла магчымасьць расслабленьня сялянства. Мільённыя масы беднякоў і сераднякоў упяршыню ў гісторыі вызвалены ад кулацкай кабалы, нішчаты. Гэтым самым зьнішчан процэс абнішчэньня і паўпэрызму ў вёсцы.

„Гэта вялізарнае заваяваньне,—гаварыў т. Сталін,—аб якім ня можа марыць ніводная буржуазная дзяржава, будзь яна самай шго ні ёсьць „дэмакратычнай“ дзяржавай“.

Аб паляпшэньні матэрыяльнага становішча рабочай клясы сьведчыць рост сярэдняй зарплаты на 60—70 проц., рост фонду соцыяльнага страхаваньня на 111 проц. і ахоп грамадзкім харчаваньнем больш 70 проц. асноўных мас рабочай клясы. Бязумоўна мы павінны яшчэ шмат зрабіць у галіне паляпшэньня матэрыяльна-бытавога становішча рабочых і сялян. Тут прадстаіць яшчэ вялізарная, складаная, настойлівая работа кожнай партыйнай арганізацыі. Але тыя посьпехі і дасягненьні, якія ёсьць у выніку правядзеньня першай пяцігодкі, зьяўляюцца зарукай забесьпячэньня неабходных прадпасылак для далейшага прасоўваньня ўперад у галіне паляпшэньня матэрыяльна-бытавога становішча рабочых і сялян.

У непарыўнай сувязі з палепшаньнем матэрыяльна-бытавога становішча рабочых, колгасных мас знаходзяцца тыя посьпехі, якія мы маем у галіне разгортваньня тавараабароту. Асноўнай формай змычкі гораду з вёскай зьяўляецца вытворчая змычка, але адной вытворчай змычкі не-

дастаткова,—гаварыў т. Сталін,—яна павінна быць дапоўнена звычайнай таварнай. І тут мы дабіліся буйнейшых посьпехаў.

„Савецкі гандаль—ёсьць гандаль без капіталістаў малых і вялікіх, гандаль без спэкулянтаў малых і вялікіх. Гэта асобага роду гандаль, якога ня ведала дагэтуль гісторыя, які практыкуем мы, бальшавікі, ва ўмовах савецкага разьвіцьця“ (Сталін).

Нашы перамогі ў галіне прамысловасьці, сельскай гаспадаркі, гандлю канчаткова вышыблі з калыі рэшткі аджываючых капіталістычных кляс, прамыслоўцаў, памешчыкаў, былых дваран, кулакоў, падкулачнікаў, офіцэраў і т. д. Усе гэтыя разгромленыя, але яшчэ недабітыя элемэнтныя рассыпаліся па твару нашай савецкай краіны. Яны пранікаюць у нашы савецкія ўстановы, прадпрыемствы, колгасы, саўгасы. Дзе-ні-дзе яны нават праніклі ў рады партыі. Прасякнуты выключнай нянавісьцю да савецкай улады, партыі, да рабочай клясы, да справы будаўніцтва соцыялізму, гэты элемэнт арганізуе шкодніцкія акты, раскрадае грамадзкую ўласнасьць. Актыўнасьць рэштак капіталістычных элемэнтаў праявілася асабліва ў вёсцы, дзе яны арганізуюць саботаж дзяржаўных загатоўак, распальваючы дробна-ўласніцкія інстынкты адсталых груп колгаснікаў і сялян-аднаасобнікаў. Рэшткі разгромленых капіталістычных кляс ужываюць цяпер новую тактыку ў сваёй барацьбе. Замест адкрытай атакі, у якой яны былі разьбіты і якую ня перамаглі, яны ўжываюць больш ня могуць, яны дзейнічаюць ціхай сапай: стараюцца, дзе толькі магчыма і як

толькі магчыма, пакасьціць і шкодзіць, зрываць і раскрадваць, узрываць нас знутры, шкодзіць і перашкаджаць нашаму соцыялістычнаму будаўніцтву.

Мы павінны з усёй рашучасьцю і ўменьнем выкрываць новыя манэўры клясавага, ворага сарваць з яго маску і дабіць яго канчаткова.

„Мощная і магутная дыктатура пролетарыату — вось што нам трэба зараз, каб разьбіць ушчэнт астатнія рэшткі паміраючых кляс і разьбіць іх зладзейскія махінацыі“ — так гаварыў т. Сталін на пленуме ЦК.

Тав. Сталін з усёй сілай падкрэсьліў, што вынікі пяцігодкі разьбілі сыцьверджаньні буржуазных і соцыял-дэмакратычных пісак аб тым, што пяцігодка — гэта неажыцьцявімая фантазія або політычная авантура, што рабочая кляса здольна толькі руйнаваць, але не будаваць. Вынікі пяцігодкі яшчэ і яшчэ раз паказалі ўсю бязгрунтоўнасьць контррэвалюцыйнага тэзісу трацкістаў аб немагчымасьці пабудовы соцыялізму ў адной краіне. Вынікі пяцігодкі яшчэ і яшчэ раз даказалі ўсю бязгрунтоўнасьць капітуляцкіх, па сутнасьці кулацкіх сыцьверджаньняў прыхільных опартуністаў. Вынікі пяцігодкі паказалі, што за кароткі адрэзак часу партыя, кіруючы рабочай клясай і сялянствам, аказалася здольнай стварыць соцыялістычны тып гаспадаркі, які аказаўся больш устойлівым і дасканалым, чым капіталістычная сыстэма, якая расхістваецца ў самай сваёй аснове жорсткім эканамічным крызісам. Вынікі пяцігодкі паказалі, як гэта было падкрэсьлена т. Сталіным, што партыя „непераможна, калі

яна ведае, куды весьці справу і не баіцца труднасьцяў“. Наш левінскі ЦК, пад кіраўніцтвам т. Сталіна, не баяўся труднасьцяў. ЦК ведаў, куды вядзе партыю, і гэтым забясьпечыў посьпехі соцыялістычнага будаўніцтва.

Посьпехі пяцігодкі ня могуць быць зразумелыя па ватэй барацьбой, якую вяла і вядзе партыя з контррэвалюцыйным трацкізмам, трацкісцкай контрабандай і з правым опартунізмам, прымірэнцтвам і гнілым лібэралізмам, з усімі ўхіламі ад генэральнай лініі партыі.

Вынікі першай пяцігодкі — гэта перамога генэральнай лініі партыі, гэта — факт, які найбольш выдаецца ў сучаснай гісторыі.

Гэта вымушаны былі на гэтым жа пленуме заявіць былыя лідэры правай опозыцыі.

Пленум ЦК разгледзеў і ўстанавіў плян нашай работы на 1933 г.

Пленум устанавіў для другой пяцігодкі менш паскораных тэмпы нашага разьвіцьця і, прынамсі, для першых двух год зрабіў галоўны упор на асваеньне новых прадпрыемстваў і новай тэхнікі. Калі тэмпы разьвіцьця прамысловасьці ў першай пяцігодцы давалі ў сярэднім 22 проц. гадавога прыросту, то ў другой пяцігодцы гэтыя тэмпы скарачаюцца да 13—14 проц., прычым для 1933 г. прырост устаноўлен у 16,5.

Гэта ні ў якой меры не азначае ні малейшага нашага адступленьня на фронце соцыялістычнага будаўніцтва. Калі мы гаворым аб менш паскораных тэмпах нашага разьвіцьця, то трэба мець на ўвазе, што агульны размах работы ні ў якой меры не скарачаецца, прычым 16 проц. пры-

росту прамысловай прадукцыі ў першым годзе другой пяцігодкі ў цэнавым выражэнні прадстаўляе сабою суму значна большую, чым 22 проц. гадавога прыросту ў першай пяцігодцы.

Адзін процант прыросту ў другой пяцігодцы зьяўляецца значна большы ў абсалютных разьмерах, чым кожны процант прыросту ў першай пяцігодцы. Адзін процант прыросту прамысловай прадукцыі ў 1933 г. складае 320—340 млн. руб. у той час, калі 1 проц. прыросту ў 1925 г. раўняўся 43 млн. руб., у 1928 г.—120 млн. руб., а ў 1931 г.—250 млн.

Народна-гаспадарчы плян 1933 г. прадугледжвае далейшы рост у галіне выпуску валавой прадукцыі. Будзе выпушчана прадукцыі на 34 млрд. супроць 29,2 млрд. у 1932 г., капіталаўкладаньняў у прамысловасьць звыш 10 млрд. супроць 9 млрд. у 1932 г. і т. д.

Але асноўны ўпор бярэцца ня толькі на колькасны рост прадукцыі, але і на палепшэньне якасьці, на павышэньне прадукцыйнасьці працы, на асваеньне новай тэхнікі, якая ёсьць на нашых новых заводах. Наша галоўная задача заключаецца ў тым, каб мы дапоўнілі энтузіязм, пафос будаўніцтва першай пяцігодкі—пафосам асваеньня новых заводаў, новай тэхнікі.

Пры вырашэньні гэтай задачы галоўная ўвага павінна быць зьвернута на рост прадукцыйнасьці працы, зьніжэньне сабекошту.

„Прадукцыйнасьць працы,—гэта ў канчатковым выніку самае галоўнае, самае важнае для пабудовы новага грамадзтва—гэта значыць соцыялізму”,—гаварыў т. Ленін.

Ленін гаварыў, што павышэньне прадукцыйнасьці працы залежыць ня толькі ад соцыялістычнай арганізацыі спэцыйнага, але і ад „прымяненьня прымушэньня так, каб лёзунг дыктатуры пролетарыату не апаганьваўся практыкай кісяляпадобнага станавішча пролетарскай улады”.

З гэтых указаньняў т. Леніна і выходзяць мерапрыемствы партыі па барацьбе з прагуламі, па рабочым забесьпячэньні і іншым, якія мы павінны былі выканаць з усёй паўнатай і суровасьцю.

Прамова т. Сталіна „Аб рабоце ў вёсцы” зьяўляецца дакумантам вялізарнайшай палітычнай важнасьці. Гэта прамова зьяўляецца ўзорам бальшавіцкай, ланінскай самакрытыкі і ўзбройвае партыю і рабочую клясу ланінскім разуменьнем новай абстаноўкі і новых задач, у прыватнасьці нашай работы ў вёсцы. Прамова т. Сталіна—баявая праграма бальшавіцкіх дзеяньняў для ўсіх партыйных арганізацый нашага Саюзу.

Таа. Сталін зьвярнуў увагу на той факт, што нашы партарганізацыі ня ўлічылі новай абстаноўкі, якая склалася ў выніку вядомых пастаяноў ЦК УсёКП(б) і СНК аб колгасным гандлі, які мае ня толькі станавічы, але і адмоўныя бакі. Колгасны гандаль дае магчымасьць кожнаму колгасніку прадаваць некаторую колькасьць прадуктаў на рынку па цэнах, значна больш высокіх, чым дзяржаўныя. Мясцовыя арганізацыі, замест таго, каб выкарыстаць колгасны гандаль у якасьці стымулу для датэрміновага выкананьня пляну загатоўак, як першачарговай задачы, стаячай перад імі, заняліся ства-

рэннем усялякіх фондаў таварнай прадукцыі для колгаснага гандлю, глядзелі скрозь пальцы на гандаль і спекуляцыю хлебам, а адносна выканання сваіх абавязкаў перад дзяржавай забыліся, або аднеслі іх на апошняе месца.

Тав. Сталін далей указваў, што многія арганізацыі, дабіўшыся вялікіх поспехаў у справе калектывізацыі, спачылі на лаўрах, прадаставіўшы справу натуральнаму ходу рэчаў, прадаставіўшы справу самацёку, думаючы, што калектывізацыя сама зробіць сваю справу, сама падыме сельскую гаспадарку. Парторганізацыі ня ўлічылі таго, што ў сувязі з калектывізацыяй, — як пераважнай формай сельскай гаспадаркі, — наша адказнасць за далейшы ўздым сельскай гаспадаркі значна больш узрасла, павялічылася кіруючая роля куністаў у справе рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, адгэтуль узрастае і ступень нашага кіраўніцтва.

Наступным важным недахопам у кіраўніцтве сельскай гаспадаркай з боку парторганізацыі з'явілася пэўная ідэалізацыя колгасаў, як сацыялістычнай формы гаспадаркі. Выябражалі, што „калі дачы колгасы, то дано ўсё неабходнае для набудовы сацыялізму, памылкова думаючы, што члены колгасу ўжо ператварыліся ў сацыялістаў“, забыліся, што „прыдзецца яшчэ шмат напрацаваць над тым, каб перарабіць селяніна колгасу, выправіць яго індывідуалістычную псыхолёгію, зрабіць з яго сапраўднага работніка сацыялістычнага грамадства“. Колгасы — толькі сацыялістычная форма гаспадаркі, трэба яе яшчэ насыціць сацыялістычным зместам

Тав. Сталін з асаблівай сілай падкрэсліў задачы вылучэння на кіруючую работу ў колгасах сапраўдных бальшавікоў, якія-б здолелі згуртаваць вакол сябе колгасны актыў для таго, каб сапраўды рушыць уперад справу арганізацыйна-гаспадарчага і палітычнага ўмацавання колгасаў. „Трэба памятаць, — гаварыў т. Сталін, — што колгасы могуць быць або бальшавіцкімі, або антысавецкімі і калі мы ня кіруем у тых або іншых колгасах, то гэта значыць, што імі кіруе антысавецкі элемент“.

„Трэба ўмець, — гаварыў т. Сталін, — зразумець новую абстаноўку і бачыць махінацыі клясавага ворага, які значна змяніў сваю тактыку. Цяперашнія кулакі і падкулачнікі, цяперашнія антысавецкія элементы ў вёсцы большай часткай людзі „ціхія“ салодзенькія, амаль сьвятыя. Іх ня трэба шукаць далёка ад колгасаў, яны сядзяць у самім колгасе і займаюць там пасады кладушчыкоў, загадчыкаў гаспадаркі, рахункаводаў, сакратароў. Яны ніколі ня скажуць „далоў колгас“, яны „за“ колгасы. Але яны вядуць у колгасе такую саботажніцкую, шкодніцкую работу, што колгасам ад іх не паздаровіцца“. Выкрываючы лабальшавіцку ўсё недахопы нашай работы, т. Сталін гаварыў на пленуме: „Мы вінаваты ў тым, што не разгледзілі новай абстаноўкі, не ўяснілі сабе новай тактыкі клясавага ворага, які дзейнічае ціхай сапай... Не ў сялянах трэба шукаць прычыны перашкод у хлебазагатоўкамі, а ў нас саміх, у нашых уласных радках, бо мы стаім на чале ўлады, мы маем у сваім распараджэнні

сродкі дзяржавы, мы закліканы кіраваць колгасамі і мы павінны несці ўсю ваўнату адказнасці за работу ў вёсцы*.

Гэтыя ўказанні т. Сталіна цалкам і поўнасьцю адносяцца да нашай работы ў вёсцы. І мы павінны неадкладна, не на словах, а на справе перабудаваць усю нашу работу ў адпаведнасці з указаннямі правадыра партыі.

Якія-ж задачы стаяць зараз перад КП(б)Б?

БССР за гады пяцігодкі мае вялізарнейшыя дасягненні. Па тэмпах росту прадукцыі БССР апярэджае ўсесаюзныя тэмпы. Сярэдні гадавы прырост валавой прадукцыі прамысловасці ў БССР за гады першай пяцігодкі складае 46 проц., па СССР— 22 проц. Валавая прадукцыя прамысловасці БССР за гады пяцігодкі павялічылася больш, чым на 477 проц. З 118327 тыс. у 1928 г. да 540742 тыс. у 1932 г. Такія тэмпы зьяўляюцца бліскучым выражэннем бальшавіцкага правядзення нацыянальнай палітыкі партыі і забяспечваюць падцягванне раней адсталых нацыянальных краін да ўзроўню перадавых рэспублік Саюзу. За гады пяцігодкі мы пабудавалі ў БССР 75 новых прадпрыемстваў, узброеных навейшай тэхнікай. Мы за гэтыя гады амаль, навова рэконструявалі больш, чым на 80 проц. 17 буйнейшых заводаў БССР. Капіталаўкладанні ў нашу прамысловасць узраслі за гэтыя гады з 32147 тыс. руб. у 1928 г. да 85787 тыс. у 1932 г.

На аснове бальшавіцкіх тэмпаў першай пяцігодкі, мы маем вялізарны рост рабочай клясы БССР. Лік рабочых павялічыўся

за гэтыя гады з 36,2 тыс. да 97,2 тыс.

Па лініі развіцця культуры мы таксама маем вялізарныя дасягненні. У нас да тэрміну ажыццёўлена ўсеагульная пісьменнасць, лік школ першай ступені ўзрос з 5688 да 8018. Лік вучняў у іх узрос з 502104 да 750104. Працэнт беларускіх школ павялічыўся больш, чым на 21 проц. Мы маем вялізарны рост навукова-даследчых устаноў, рост ВНУ і ВТНУ і тэхнікумаў. У нас зараз 32 ВНУ супроць прадугледжаных пяцігодкай трох, з лікам вучняў 15132 чал.; замест прадугледжаных плянаў 37 тэхнікумаў мы маем 130 з колькасцю 32200 студэнтаў.

Значныя дасягненні мы маем у галіне сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Даволі толькі паглядзець на эканамічную карту БССР, каб убачыць, як уся яна пакрыта саўгасамі, МТС. Калі да гэтага дадаць колгасы, то атрымаецца зусім новая карта. За гады пяцігодкі лік саўгасаў у БССР павялічыўся з 210 да 429. Лік колгасаў з 611 да 8910. Лік трактараў узрос з 123 да 2822. Пасеўная плошча за гэтыя гады ўзрасла больш, чым на 500000 га. Мы стварылі на вёсцы ўсе ўмовы для таго, каб па-бальшавіцку ўзяцца за павышэнне ўраджайнасці, за паляпшэнне якасці работы сельскай гаспадаркі.

Вялізарныя дасягненні БССР асабліва ярка выступаюць на фоне катастрофічнага заняпаду гаспадаркі і культуры ў Польшчы і Заходняй Беларусі.

За апошнія гады выплаўка чыгуну ў Польшчы упала да 40 проц.

к даваеннаму часу, выплёўка металю—да 36 проц., пракат металю—22,7 проц. Беспрацоўе—гэты бiч працоўных капіталістычных краiн набыло колёсальныя разьмеры ў Польшчы. Агульны лiк беспрацоўных у Польшчы дасягнуў звыш 1,5 млн. чалавек. Асабліва вялікае беспрацоўе сярод тэкстыльных рабочых у Польшчы, дзе асталася на рабоце толькі 97 тыс. чалавек, замест 188 тыс. чал., працаваўшых у тэкстыльнай прамысловасьці ў 1927 г.

Ня лепшае становішча ў Польшчы і Заходняй Беларусі ў сельскай гаспадарцы. Становішча спраў зараз там такое, што выдаткі, пры параўнаньні з даваеным часам, нават паводле даных буржуазнага друку, павялічыліся ў 4 разы. Цэны на сельскагаспадарчыя продукты настолькі зьнізіліся, што не пакрываюць расходаў па ўборцы і перапрацоўцы, скажам, такой культуры, як лён, не гаворачы ўжо аб затратах на пасеў. Усё гэта вядзе да масавай нішчаты, да голаду, памножанага на політыку жорсткага фашысцкага тэрору, нацыянальнага прыгнечаньня беларусоў і ўсіх працоўных Польшчы.

Аднак, ня глядзячы на вялізарныя дасягненні ў галіне разьвіцця прамысловасьці і сельскай гаспадаркі, БССР у пачатку сьнежня 1932 г. аказалася з прарывам на фронце хлебазагатоўак, хоць хлебазагатоўчы плян у гэтым годзе быў значна ніжэй мінулага году. Прычыны такога прарыву з вычарпальнай паўнатай былі ўскрыты ў пастанове ЦК УсеКП(б) аб ходзе загатоўак у БССР. У гэтым дакуманце ЦК партыі з усёй бальшавіцкай паў-

натай даў нам, КП(б)Б, справядлівую ацэнку нашай работы ў справе сельскагаспадарчых загатоўак.

З боку партыйных і савецкіх арганізацый БССР былі праяўлены гнізны лібэральныя адносіны ў справе сельскагаспадарчых загатоўак. Пасьля пастановы ЦК партыі мы дабіліся значнага пералому ў ходзе загатоўак. Па хлебазагатоўках мы выканалі плян да тэрміну, які быў даны нам ЦК. Зараз мы маем перавыкананьне пляну (110 проц.). Па мясазагатоўках мы выканалі плян у тэрмін. Перавыканалі мы плян і па бульбазагатоўках. Кепска ідуць у нас ільназагатоўкі, з вялікімі труднасьцямі і перабоямі. Ільназагатоўчы апарат аказаўся выключна слабым, гнілым апаратам, які ня толькі не праводзіў на справе лінію нашай партыі, але па сутнасьці справы займаўся „очковтирательством“. Калі справа дашла да праверкі тых даных, якія мы атрымалі ад Загатільну, то нам прышлося скасьціць 6—7 проц. Зараз прынят цэлы рад мер для таго, каб выправіць гэту справу. І ёсьць упэўненасьць, што плян ільназагатоўак будзе выканан у тэрмін.

У ходзе загатоўак мы выкрылі рад контррэволюцыйных, шкодніцкіх арганізацый, выявілі, наколькі наш апарат засьмечан клясававарожымі элементамі. Мы мелі шкодыцтва ў сыстэме Наркомзему, у галіне жывёлагадоўлі. Тое-ж самае па лініі Трактарацэнтру. Я ўжо не гавару аб справах у Белдзяржснабе, якія ўсім вядомы. Гэта паказвае, што нам прадстаіць яшчэ колёсальная работа ў справе ўпарадкаваньня нашых гаспадарчых і савецкіх

апаратаў, у справе ачысткі іх ад контррэвалюцыйных і шкодных ких элементаў.

Зусім натуральна, што элементы контррэвалюцыі накіроўваюць свае ўзрокі на тую тэрыторыю, якая блізка сутыкаецца з-за-граніцай. Іменна таму для нас з усёй сілай паўстае задача, каб ператварыць нашу прыгранічную рэспубліку ў сапраўды ўзорную краіну, выгнаўшы адсюль усё антысавецкае, усё перарадзіўшаеся, усё тое, што нам перашкаджае. Тут трэба правесці вялікую бальшавіцкую работу так, каб рука ня дрогнула.

Тая работа, якая ў нас была правільна праведзена ў часе хлебазагатоўак, спрыяла значнаму павышэнню аўторытэту і ўплыву партыі і савецкай улады сярод беднаты, сярэднякоў і колгаснікаў.

Праведзеныя мерапрыемствы ў ходзе хлебазагатоўак паказалі сялянам, асабліва аднаасобнікам, што савецкая ўлада зьяўляецца сапраўды аўторытэтай і моцнай уладай, што яна добрасумленна, па-савецку падыйшла да пытанняў выканання колгаснікамі, аднаасобнікамі сваіх абавязаньстваў перад дзяржавай. Упяршыню за шмат гадоў у радзе раёнаў поўнасьцю выканан плян па сельскагаспадарчых загатоўках. Але мы не абмяжоўваемся толькі выкананьнем пляну па раёнах, мы дамагаемся поўнага выканання пляну кожным сельсаветам, кожным насельным пунктам, кожнай паасобнай гаспадаркай. І такая пастаноўка справы зьяўляецца адзіна правільнай, адзіна бальшавіцкай. Толькі такім шляхам можа быць сапраўды замацаван аўторытэт улады і партыі.

Мы выявілі цэлы рад ціковых фактаў у хлебазагатоўках. Напрыклад аднаасобніку належыць здаць 5 пудоў збожжа. І вось атрымліваецца, што гэты селянін мае на гэтыя 5 пудоў 15 запісак. Чым гэта тлумачыцца? А вось чым. Прыедзе, скажам, упаўнаважаны сельсавету, селянін падумае, павязе 5 фунтаў і чакае, можа міма яго пройдзе навалініца. Праз некалькі дзен зноў хто-небудзь прыедзе, ён зноў павязе 5—10 фунтаў. І вось на 5 пудоў збожжа ён прад'яўляе 15 запісак, г. зн., што ён 15 разоў езьдзіў здаваць 5 пудоў збожжа. 15 разоў лічыў неабходным абыходзіць савецкую ўладу і такі, нарэшце, здаўшы ўсе 5 пудоў збожжа, прыходзіў да канчатковага перакананьня ў тым, што правільна зрабілі, паграбаваўшы поўнага выкаваньня дзяржаўных абавязаньстваў і што крэпасць савецкай дзяржавы зьяўляецца несакрушальнай.

У ходзе загатоўак, у ходзе бязьлітаснай барацьбы з кулацтвам, з перараджэнцкімі элементамі на вёсцы вырас, згуртаваўся новы моцны, савецкі актыў. Людзі пачынаюць цяпер працаваць па-новаму, пачынаюць разумець, у чым справа. І наша задача—падтрымаць гэты новы актыў; моцна яго падтрымаць, інакш мы ня справімся з сяўбай.

Мы ня справімся з задачамі сяўбы, калі канкрэтна, па-бальшавіцку, па-дзелавому не арганізуем яе падрыхтоўкі, калі ня будзем ведаць, хто адказвае за трактар у часе сяўбы, хто адказвае за рамонт яго, хто займаецца угнаеньнем, хто ахоўвае сабраное насевьне, хто яго ачышчае. Нам трэба дабіцца ў нашай ра-

боце сапраўднай оператыўнасці, сапраўды бальшавіцкага ведання справы. Нам трэба дабіцца, каб усюды на месцах адчувалася, што, уступаючы цяпер у другую пяцігодку, мы ня толькі не паслабляем, але ўсямерна ўзмацняем тэмпы нашай работы ў сэнсе якасці, чоткасці, у сэнсе канкрэтнасці, завастраючы барацьбу з агульнасцю, славакнай дэкларацыйнасцю, аплушчынай у рабоце.

Нам трэба ў нашай рабоце самым жорсткім чынам распраўляцца з элементамі месьніцтва, групаўшчыны, рвацтва.

Як я ўжо ўказваў, мы маем вялікія дасягненні ў галіне правядзення ленінскай нацыянальнай палітыкі. Але клясавы вораг, кулацкія, буржуазна-нацыяналістычныя элементы, рэшткі нацдэмаўшчыны, выступаючы супроць нашага будаўніцтва, прыкрываюць часта сваю антысавецкую работу фальшывым нацыянальным сьцягам. Мы на гэтым участку фронту павінны ўзмацніць нашу рэвалюцыйную пільнасць. Мы павінны і надалей весці самую рашучую і непрымірную барацьбу супроць вялікадзяржаўнага шовінізму, гэтай галоўнай небяспекі ў нацыянальным пытанні. Я ніколі не сумняваўся, што калі-б рэд нашых партыйных арганізацый глыбей правярыў работу многіх нашых арганізацый і ўстаноў, то мы выявілі-б там ня мала яшчэ вялікадзяржаўнікаў, якіх неабходна прыгваздаваць да ганебнага слупа. Але ў той-жа самы час мы павінны ўзмацніць нашу барацьбу з рэшткамі нацдэмаўшчыны, з нацыянал-апортуністычнымі элементамі, якія пры-

крываюцца фальшыва-нацыянальным сьцягам. Толькі яўныя опартуністы, наскрозь пратухлыя гнілыя лібэралы могуць разьлічваць на тое, што такія элементы, як Таўкач (былы нацдэм), які сядзеў у Белдзяржснабе, або Бялуга (Белкоопсаюз) могуць забяспечыць правільнае правядзенне нашай нацыянальнай палітыкі.

Урокі загітовак па БССР абавязваюць нас да яшчэ большага ўзмацнення рэвалюцыйнай пільнасці, да яшчэ большай мобілізаваўшчы нашых радоў для забяспечвання рашаючых поспехаў у справе вясенняй сяўбы. Мы маем усе ўмовы для таго, каб паставіць нашу работу на больш высокую ступень. Гэта паказвае, між іншым, і вопыт 1932 г. Даволі, каб ЦК УсеКП(б) нас падхліснуў, як мы хутка спраўляемся з пастаўленымі задачамі і ў самы кароткі тэрмін выконваем нашы задачы. Аб чым гэта гаворыць? Гэта гаворыць аб тым, што ў нас ёсць усе ўмовы, каб па-бальшавіцку разгарнуць работу па сацыялістычным будаўніцтве, што ў нас ёсць умовы для таго, каб сапраўды ператварыць БССР ва ўзорную сацыялістычную савецкую рэспубліку.

За апошні час у партыі былі выяўлены антыпартыйныя групы: увосень мінулага году—група Рудніна-Сяляпкова, у апошні час Эйсмонга-Талмачова. Урокі гэтых групавак паказваюць, што ўсякая спроба рэвізіі генэральнай лініі партыі з нямінучасцю вядзе ў лагер контррэвалюцыі.

У чым палітычная сутнасць плянформы групы Эйсмонга, Талмачова і Сямірава? Сутнасць яе ў тым, што яна

накіравана супроць генэральнай лініі партыі, супроць індустрыялізацыі, супроць колектывізацыі. Таксама, як праграма контррэвалюцыйнай групы Руціна-Сьляпкова, плядформа Эйсманта-Талмачова была накіравана сваім політычным зьместам супроць партыі, супроць ленінскага партыйнага кіраўніцтва. І гэта зразумела, таму што ленінскае кіраўніцтва нашай партыяй увасабіла ў сабе ўсё тое лепшае, усё тое моцнае, што мае наша партыя.

Перад тварам нашых выключных посьпехаў, якія вымушаны прызнаць нашы ворагі за рубляжом, антыпартыйныя, антысавецкія групоўкі не выступаюць адкрыта супроць генэральнай лініі партыі. Яны адкрыта не бяруць пад сумненне лінію на індустрыялізацыю і колектывізацыю сельскай гаспадаркі. Яны арганізуюць усякага роду плёткі, падпольныя гутаркі, мусіруюць ілжывыя чуткі, провокацыі, ужываюць усялякія манэўры, шляхам вечарымак і п'янак, згуртоўваюць сабе антыпартыйныя, антысавецкія групоўкі. Анолёгічныя факты мы мелі тут па Менску, па Мазыры. Тут таксама пачынаецца з вечарымак і пасьля гутаркі пачынаюцца сумненні, а калі прыкмятаюць, што той ці іншы ключ, тады пачынаюць яго паціху ўцягваць.

Рашэннем пленуму Эйсмант і Талмачоў, як вы ведаеце, выключаны з партыі. Сьмірнову зроблена апошняе папярэджаньне і ён выведзен са складу ЦК. Пленум адзначыў, што пазыцыя былых лідэраў правай опозыцыі Томскага і Рыкава, якія стаялі ў баку ад барацьбы з антыпар-

тыйнымі элемэнтамі, патурала гэтай контррэвалюцыйнай групе, зьяўляецца далей нецярпімай. Пленум запатрабаваў ад былых лідэраў опозыцыі Томскага і Рыкава карэннай перамены сваіх наводзін. Справа цяпер заключаецца ня толькі ў тым, каб яны, выступаючы на пленуме, абмежаваліся прызнаньнем генэральнай лініі партыі. Гэтага абсалютна недастаткова. Галоўнае зараз, чаго патрабуе партыя, — гэта біцца за генэральную лінію партыі ў сваёй штодзённай практычнай рабоце.

Большавіцкую непрымірымасьць да ўсякага роду ўхілаў і адхіленьняў ад лініі партыі мы павінны праводзіць на кожным участку работы. Буржуазны перараджэнец, кулацкі агент унутры партыі зьяўляецца найбольш небясьпечным ворагам. Ад яго трудней пазбавіцца, бо яго трэба папярэдня выкрыць. Дзякуючы гэтаму мы павінны заастрэць нашу большавіцкую пільнасьць у сваіх уласных радох, каб вызваліцца ад опартуністычнай гнілі, ад перараджэнцкіх элемэнтаў, якія прабуюць нанесці нам удар у сьпіну. Пастанова пленуму абчыстцы ставіць перад намі задачу далейшага згуртаваньня і ўмацаваньня большавіцкіх радлоў партыі. Толькі ўмацоўваючы большавіцкае адзінства і баяздольнасьць партыі ў барацьбе за генэральную лінію супроць правага ўхілу як галоўнай небясьпекі, „левых“ загібаў і прымірэньства да іх, гнілога лібэралізму, супроць контррэвалюцыйнага трацкізму, супроць ухілаў у нацыянальнай політыцы, мы пасьпяхова справімся з задачай першага году другой пяцігодкі.

Таварышы! Партыя, кіруемая найвялікшым саратнікам Леніна, т. Сталіным, бязумоўна, даб'еца новых перамог у барацьбе за соцыялізм. Гаворачы аб нашых дасягненнях, гаворачы аб тых задачах, якія перад намі стаяць, гаворачы аб нашай нацыянальнай палітыцы, гаворачы аб будаўніцтве соцыялізму у БССР, мы нямінуча заўсёды будзем прыходзіць да аднаго надзвычай важнага выніку, да таго выніку, што мы ўсе бачым у т. Сталіне правадыра, які побач з агульнымі пытаннямі па кіраўніцтву вялізарным соцыялістычным будаўніцтвам у СССР, пытаннямі кіраўніцтва рэвалюцыйным рухам на ўсім сьвеце, умее канкрэтна кіраваць кожным участкам нашай работы. Ён умее на кожным участку нашай работы папярэджаць небяспеку, павярнуць нашы арганізацыі на правільны шлях, умее наносіць сакрушальныя ўдары ворагам генэральнай лініі партыі.

Невыпадкова правыя і „левыя“ опартуністы, трацкісты ў барацьбе супроць лініі ЦК накіроўвалі свой удар супроць кіраўніцтва ЦК, супроць т. Сталіна. Выступаючы на студзеньскім пленуме ЦК, т. Томскі гаварыў:

„Я сам неаднакроць выступаў у пэрыод маёй опозыцыйнай дзейнасці з крытыкай рэжыму партыі, з нападкамі на правадыра партыі т. Сталіна. Зразумела, я выступаў тады так не таму, што меў якія-небудзь асабістыя повады, або не паважаў т. Сталіна. Надта шмат гадоў ведаю яго па сумеснай рабоце, як паслядоўнага бальшавіка і непакіснага рэвалюцыянера,

каб нешта падобнае магло мець месца—а з тэй прычыны, што, выступаючы і змагаючыся супроць лініі партыі, правая опозыцыя, і я ў тым ліку, сконцэнтроўвалі свае напады і на т. Сталіне таму, што ён зьяўляўся ідэолягам, арганізатарам, кіраўніком усёй практычнай работы і правадыром партыі, таму што ён быў найбольш яркай фігурай у кіраўніцтве, таму што ў яго політычна найбольш зоркае вока і цвёрдая рука, таму што ён заўсёды найбольш рашуча выступаў супроць усякага ўхілу, быў стойкім і паслядоўным барацьбітом за лінію партыі“.

Уся партыя, уся рабочая кляса, усе працоўныя і ня толькі СССР ведаюць т. Сталіна, любяць яго таму, што т. Сталін быў, ёсць і будзе найвялікшым прадаўжальнікам справы Леніна па будаўніцтве соцыялізму ў нашай краіне, таму што ён ня толькі цяпер, але і да першай пяцігодкі быў правадыром партыі, рабочай клясы, здолеў намяціць задачы першай пяцігодкі, згуртаваўшы вакол іх мільённыя масы, і даць рашучы адпор усім опартуністам у барацьбе за справу соцыялізму і сьвэветнай пролетарскай рэвалюцыі.

Канчаючы свой даклад, т. Сталін гаварыў, што „наша партыя непераможна, калі яна ведае, куды весці справу і не баіцца труднасцяў“. Мы можам з непарушнай упэўненасцю сказаць, што такая партыя ў нас ёсць і што гэта партыя, на чале з т. Сталіным,—найвялікшым саратнікам Леніна, абсалютна непераможна.

Няхай жыве т. Сталін!

БАЯВЫЯ ПЫТАНЬНІ

П А Р Т В У Ч О Б Ы

Мякошэ:

ПЕРАПАДРЫХТОЎКА І ПАДРЫХТОЎКА

ПАРТРАБОТНІКАЎ ПРЫ ЦК КП(б)Б

(КУРСЫ РАЙПАРТАКТИВУ)

У сакавіку 1931 г. Цэнтральным камітэтам УсеКП(б) была дана дырэктыва аб арганізацыі ЦК нацкомпартый, крайкомамі і абкомамі спецыяльных курсаў рэзэрву кіруючых раённых партыйных работнікаў. За ўводзінах да пляну Оргбюро ЦК УсеКП(б) („Партстроительство“ № 5 за 1931 г.) адначана:

„Для стварэння неабходнага рэзэрву падрыхтаваных кіруючых работнікаў безадкладна арганізаваць спецыяльныя паўгадовыя курсы раённых работнікаў ня менш чым на 200 чалавек“.

Ужо ў маі месяцы было прыступлена да арганізацыі пры ЦК КП(б)Б 6-месячных курсаў кіруючага раённага партыйнага актыву.

Першае скліканьне курсаў пачало сваю работу з чэрвеня 1931 г. ЦК КП(б)Б вызначыў агульны контынгент для першага скліканьня ў 150 асоб, фактычна-ж прыбыло 140 асоб.

Заснаваны курсы ў г. Менску, на тэрыторыі былой сельскагаспадарчай выстаўкі. Для першага

скліканьня ўмовы для вучобы былі спрыяючыя: для інтэрнату курсаў быў скарыстан былы „лясны павільён“ побач з паркам „культуры і адпачынку“; у вольны час слухачы займаліся фізычнай культурай; харчаваньне было санаторнае.

Ня гледзячы на тое, што вучэбны плян быў напружаным, слухачы займаліся штодзённа па 8 гадзін. Удзельнікі курсаў першага скліканьня здолелі поўнасьцю сумясьціць вучобу з барацьбой за здаровы адпачынак, за рамонт свайго здароўя.

Раёныя камітэты партыі не адразу ўлічылі важнасьць добра якаснага комплектаваньня курсаў. У асноўным запатрабаваньне аб наяўнасьці 3-гадовага партыйнага стажу камандыруемых 70 проц. складу рабочых па соц. стану і 30 проц. жанчын было выканана, але па вопыту партыйнай работы і па сваёй падрыхтаванасьці слухачы вельмі рэзка розьніліся адзін ад другога.

Усе слухачы былі разьбіты па сваёй падрыхтаванасьці па

4 групы з адзінай праграмай. Меркавалася апошнія 2 месяцы весці заняткі з слухачамі курсаў, падзеленымі на групы паводле тэрыторыяльна вытворчага прыпынку, але гэта не ўдалося.

Да 20 слухачоў былі датэрмінова Цэнтральным камітэтам партыі з курсаў зняты і насланы на кіруючую, савецкую і партыйную работу.

Скончылі курсы першага склікання 120 асоб, якія былі разьмеркаваны наступным парадкам: загадчыкамі оргінструктарскіх аддзелаў РК КП(б)Б было вызначана 4, загагітмасаддзелаў РК—6, загкультпропаў РК КП(б)Б—1, жаноргамі РК КП(б)Б—10, прапагандыстамі РК КП(б)Б—6 і адказнымі работнікамі РКК РСІ—7; 6 таварышоў было наслана на газэтную работу. 10—сакратарамі партколектываў, астатнія на нізавую партыйную і адміністрацыйна-гаспадарчую работу. Асноўным недахопам курсаў першага склікання зьяўлялася недастатковае ўдасканальваньне мэтавай устаноўкі курсаў, адсутніць дэстатковай дыфэрэнцыяцыі ў вучэбнай рабоце. Гэта было ўлічана пры наборы другога скліканьня курсаў.

Курсы другога скліканьня пачалі сваю работу з студзеня месяца 1932 г. Работа курсаў была дыфэрэнцыявана; былі організаваны асобныя аддзяленьні для оргпартработнікаў РК КП(б)Б, для сакратароў апарных ячэек, для культпропработнікаў, агітмасавых работнікаў. Апрача таго была створана адна польская група і група газэтных работнікаў.

На курсы другога скліканьня

прыбыло 185 асоб, але да 25 асоб было датэрмінова ўзята з курсаў для работы ў якасьці дырэктараў і контролёраў саўгасаў. За два выпускі курсы здолелі даць: 6 заг. оргінструктаў РК КП(б)Б, 11 загадчыкаў агітмасаддзелаў РК КП(б)Б, 3 загадчыкі культпропаў РК КП(б)Б, 20 жаноргаў, 18 прапагандыстаў, 14 работнікаў РКК РСІ, 15 сакратароў вытворчых партколектываў і ячэек, 14 работнікаў раённых газэт і т. д.

Паказальнікі гэтыя зьяўляюцца ня зусім здавальняючымі, калі прыняць пад увагу, што курсы павінны былі рыхтаваць у пераважнай большасьці таварышоў для кіруючай раённай партыйнай работы. Гэта тлумачыцца тым, што і да апошняга часу паасобнымі РК КП(б)Б недаацэньваецца значэньне курсаў рэзэрву і на курсы пасылаюцца такія таварышы, якіх па сканчэньні апошніх немагчыма будзе скарыстаць на адказнай рабоце. У сувязі з гэтым уносяцца зьмены ў сыстэму комплектаваньня: адбор на курсы ў далейшым будзе рабіцца сэктарамі кадраў оргінстру і культпропу ЦК КП(б)Б са складу раённага і гарадскога партыйнага актыву, вылучанага ў рэзэрв кіруючых работнікаў.

Курсы трэцяга скліканьня пачалі працаваць з верасьня месяца 1932 г.; агульны контынгент быў вызначан у 300 асоб. Фактычна прыбыло на курсы да 250 асоб.

Мяслатнай камісіяй было прынята 227 асоб. Усе слухачы былі разьмеркаваны па наступных аддзяленьнях: оргработнікаў РК КП(б)Б, работнікаў РКК РСІ, работнікаў вытворчых партколек-

тываў, сакратароў апорных ячэек, агітмасаваў работнікаў, газетных работнікаў; арганізавана яўрэйская і польская групы оргпарт-работнікаў.

Праз паўтары месяца пасля пачатку заняткаў 40 слухачоў курсаў былі адкамандыраваны згодна пастановы Сакратарыяту ЦК КП(б)Б у вышэйшую сельскагаспадарчую камуністычную школу, 8 таварышоў у КІЖ Беларусі.

На сёнешні дзень на 6-месячных курсах займаецца 180 слухачоў, але трэба адзначыць, што курсы райпартактыву за параўнальна кароткі тэрмін свайго існавання абраслі радамі дачэрніх больш кароткатэрміновых курсаў. Так, напрыклад, за апошнія 6 месяцаў праведзены два скліканні менскіх міжраённых курсаў нізавога партактыву (тэрмін навучання—тры месяцы), праведзены месячныя курсы для агітмасаваў работнікаў прыгранічных раёнаў, зараз працуюць аднамесячныя курсы вайсковых работнікаў.

Пастулова курсы райпартактыву пры ЦК КП(б)Б пачынаюць перарастаць у партыйна-вучэбны гарадок.

Ужо з першага студзеня 1933 г. пры курсах адкрыта аднагадовае аддзяленне для падрыхтоўкі кіруючых работнікаў КК РСІ.

У студзені-ж будуць арганізаваны аднамесячныя курсы для сакратароў вайсковых партыячэек Менскага раёну. На працягу студзеня—лютага будуць перападрыхтоўвацца на месячных курсах сакратары комсамольскіх ячэек МТС і саўгасаў, а так-

сама сакратары ячэек воднага транспарту.

З лютага пачнуць працаваць курсы-ковфэрэнцыі завочнікаў сыстэмы Беларускага інстытуту масавага завочнага навучання, а таксама курсы рэцэнзентаў і консульгантаў.

Паводле пляну на 1933 г. мяркуецца арганізаваць аднагадовыя курсы горпартактыву, 6-месячныя курсы прапагандыстаў на 150 асоб і рад двухмесячных курсаў для перападрыхтоўкі работнікаў РК КП(б)Б і ЛКСМБ.

Рэспубліканскія партыйныя актыў і актыў кіруючых работнікаў раёну (сакратароў РК КП(б)Б, старшын РВК і старшын КК РСІ) мяркуецца перападрыхтоўваць на двухмесячных курсах у Прылуках.

Што-ж даюць 6-месячныя курсы па зьмесьце? Які вопыт накіпілі курсы па праграма-мэгодычных пытаннях?

Вучэбныя пляны пабудаваны паводле прадметнага прынцыпу. На ўсіх аддзяленьнях праходзяць наступныя дысцыпліны: гісторыя партыі (УсеКП(б) і КП(б)Б), партыйнае будаўніцтва, асноўныя пытанні марксызму-ленінізму, класавая барацьба ў Польшчы і Заходняй Беларусі. З агульнай колькасці часу ў 1200 гадзін на гэтыя дысцыпліны адводзіцца да 40 проц., да 15 проц. адводзіцца на эканомічны цыкл—політэкономію, тэорыю савецкай гаспадаркі. Значная ўвага ўдзяляецца вывучэнню пытанняў арганізацыі буйнай сацыялістычнай сельскай гаспадаркі, агрозootэхнікі і механізацыі сельскай гаспадаркі; у групе сакратароў вытворчых партколектываў—пытанням яля-

навання (прамфіяпляну) і рацыяналізацыі вытворчасці. Апроч таго, у кожнай групе вылучана да 15 проц. часу на сямінары па спецыяльнасці, ад 100 да 200 гадзін—на вытворчую практыку і ня менш 200 гадзін на агульна-адукацыйныя дысцыпліны (белмова і матэматыка).

Уся праграма курсаў партактыву прасякнута гістарызмам у добрым сэнсе гэтага слова: значная ўвага адводзіцца папулярнасці ўказанняў, даных т. Сталіным у журнале „Пролетарская революция“. Увесь комплекс гістарычных дысцыплін разлічаны на ўсваенне слухачамі бальшавіцкіх традыцый у барацьбе на два фронты і з прымірэнствам на розных этапах за генеральную лінію партыі.

Мэтод навучання да 3-га склікання быў у пераважнасці лабараторны. Цяпер унесены значныя змены. Па ўсіх асноўных дысцыплінах высокакваліфікаванымі выкладчыкамі чытаюцца агульныя лекцыі, пасля чаго ідзе прапрацоўка з выкладчыкамі-консультантамі па групах. Вядзецца персональны ўлік паспяховасці, па кожным заданні робяцца адзнакі аб якасці прапрацоўкі, па праходжанні пэўных аддзелаў праграмы праводзяцца політбаі. У выніку якасці прапрацоўкі матэрыялаў значна паляпшылася. На ўсіх іншых кароткатэрміновых курсах праграмы пабудаваны ў асноўным паводле комплекснага прынцыпу. На 3-месячных міжраённых курсах уведзены ў якасці асобных прадметаў матэматыка і белмова. У аснову агульна-політычнага цыкля пакладзена праграма курсаў партактыву ЦК УсеКП(б).

У сувязі з тым, што з лютага намечана правядзенне курсаў-конференцый завочнікаў, Маскоўскі інстытут масавага завочнага навучання пры ЦК УсеКП(б) мяркуе перыодычна пасылаць на курсы райпартактыву пры ЦК КП(б)Б прадстаўнікоў сваіх катэдр для правядзення лекцый па пазасобных вузлавых пытаннях праграмы. Па меры разгортвання работы курсы патрабуюць усё большай колькасці пастаянных кваліфікаваных работнікаў. Некаторая частка работнікаў ужо замацавана за курсамі, але гэта недастаткова. Неабходна, каб на курсах былі пастаянныя кіраўнікі прадметных камісій па кожнай дысцыпліне. На ўзмацненне курсаў кваліфікаванымі педагогічнымі работнікамі ў бліжэйшы тэрмін культпропу ЦК КП(б)Б трэба будзе звярнуць асаблівую ўвагу.

Зараз ідзе будаўніцтва трох 2-павярховых стандартных дамоў пад інтэрнаты курсаў. На 1933 г. намячаецца ахапіць вучобай на працягу году больш 3000 чал. партыйна-комсамольскага актыву, прычым сярэднягадовы контынгент на курсах будзе дасягаць 760 асоб.

Такое разгортванне справы кароткатэрміновай падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі партыйных кадраў становіцца няўнікнёным у сувязі з тым вялізарнейшым політычным ростам, які зараз назіраецца сярод шырокіх працоўных мас, у сувязі з тымі вялізарнейшымі задачамі, якія стаяць перад партыяй у першым годзе другой пяцігодкі.

Узбраенне кіруючых партыйных кадраў марксысцка-ленінскай тэорыяй, бальшавіцкай піль-

насьцю і непрымірымасьцю да малейшых адхіленьняў ад лініі партыі, становіцца асабліва неабходным цяпер, калі ў сувязі з пераможным выкананьнем пяцігодкі ў 4 гады супроціўленьне разгромленага, але недабітага, клясавага ворагу абвастраецца і калі паасобныя найменш устойлівыя таварышы трацяць свой твар—ператвараюцца ў здраднікаў партыі, у агентаў клясавага ворага.

Зброя марксысцка-ленінскай тэорыі дапаможа шырокім колам актыву выкрыць опартуністаў і здраднікаў і дасьць магчымасьць больш хуткімі тэмпамі разгарнуць політычную, партыйна-масавую і выхаваўчую работу кожнай партыйнай арганізацыі, узьнімаючы тым самым усю работу КП(б)Б на большую вышыню.

Любін

ПАДРЫХТОЎКА ПРОПАГАНДЫСТА ДА ЗАНЯТКАЎ

Уладзімер Ільліч у пісьме да слухачоў школ на востраве Капры асабліва падкрэсьліваў ролю лектароў. Ён пісаў: „у кожнай школе самае важнае—ідэйна-політычны напрамак лекцыі. Чым вызначаецца гэты напрамак? Цалкам і выключна складам лектароў“. Гэтыя словы т. Леніна цалкам адносяцца да пропагандыстаў нізавой партыйнай сеткі. Пропандыст часта зьяўляецца асноўнай крыніцай ведаў, якія перадаюцца слухачам гуртка або школы ў першапачатковай сетцы партасьветы, бо слухачы гэтай сеткі карыстаюцца кнігай яшчэ мала. Да пропагандыстаў прад'яўляюцца вялікія запатрабаваньні. А ад каго шмат патрабуецца, таму неабходна самому шмат ведаць, шмат умець.

Між тым у сучасны момант нельга сказаць, каб ў нас у га-

ліне падбору пропагандыстаў агульнай іх падрыхтоўкі, падрыхтоўкі да паасобных заняткаў усё было добра. Тав. Кагановіч у дакладзе на абласной маскоўскай канфэрэнцыі характарызаваў радам фактаў слабую падрыхтоўку нашых пропагандыстаў. На нарадзе культпропаў пры ЦК УсеКП(б), якая адбылася ў канцы жніўня 1931 г., было ўдзелена шмат увагі пропагандысцкім кадрам. Тав. Постышаў у сваім дакладзе аб чарговых задачах марксысцка-ленінскага выхаваньня падкрэсьліваў, што надзвычай востра стаіць праблема падрыхтоўкі пропагандысцкіх кадраў. Гэтае-ж пытаньне было закранута і т. Стэцкім, які ўказваў, што пропагандысцкія кадры ў нас вельмі слабыя. Аб гэтым жа гаварылі амаль ўсе выступавшыя дэлегаты, скардзячыся

на недахоп пропагандыстаў і іх слабую падрыхтоўку.

У нас недастатковая колькасць пропагандыстаў, і якасць іх часта прымушае жадаць значна большага. Самі мы, таварышы пропагандысты, не заўсёды строга адносімся да сябе, не заўсёды прад'яўляем да сябе дастаткова высокія патрабаванні. Многія з нас яшчэ думаюць, што пропаганда—справа лёгкая, што ўсякі можа быць пропагандыстам. Зусім рэўныя, выразныя ўказанні адносна гэтага мы знаходзім у Леніна. У „Пісьме да таварыша аб нашых арганізацыйных задачах Уладзімер Ільіч пісаў: „Дарэчы нахонт пропагандыстаў я жадаў-

бы яшчэ сказаць некалькі слоў супроць звычайнага перапаўнення гэтай профэсіі малаздольнымі людзьмі і прыніжэння гэтым узроўню пропаганды. У нас часамі ўсякі студэнт без разбору лічыцца пропагандыстам“. І далей, у гэтым-жа артыкуле т. Ленін пісаў: „Сапраўды вытрыманых прынцыпова і здольных пропагандыстаў вельмі мала (каб зрабіцца такім, трэба як сьлед павучыцца і набыць вопыт) і такіх людзей трэба спецыялізаваць, займаць іх цалкам і берагчы ўзмоцнена“.

Гэта пісьмо было напісана ў 1902 г., але ня страціла свайго актуальнага значэння і цяпер.

АГУЛЬНАЯ ПАДРЫХТОЎКА

Такім чынам, каб стаць пропагандыстам, „трэба як сьлед павучыцца і набыць вопыт“. Якой-жа павінна быць падрыхтоўка пропагандыста, якім чынам атрымаць яе і як з дня ў дзень павышаць яе? Вось пытаньне, якое стаіць перад кожным пропагандыстам.

Пропандыст першапачатковай сеткі партасьветы павінен мець веды ў аб'ёме ня менш саўпартшколы, гэта самы гранічны мінімум. Гэта ня значыць, што таварыш, які ня скончыў саўпартшколы, ня можа быць пропагандыстам. Такі таварыш павінен ужыць усе захады для таго, каб атрымаць гэты мінімум. Дзе-ж яго можна атрымаць? Ёсць рад кніг, якія пропагандысту неабходна грунтоўна ведаць, якія зьяўляюцца фундаментам для яго пропагандыскай работы. Гэта—у першую чаргу

„Пытанні ленинізму“ т. Сталіна. Можна з упэўненасьцю сказаць, што гэта адна з найбольш распаўсюджаных, чытаемых кніг. Усе пропагандысты, за вельмі маленькім выключэньнем, знаёмы з „Пытаньнямі ленинізму“. Але мала аднаго знаёмства з гэтай кнігай. Гэтую кнігу трэба вывучаць, да гэтай кнігі трэба кожны раз звяртацца, паасобныя раздзелы яе трэба чытаць і перачытваць. Другое абавязковае патрабаваньне—гэта веданьне твораў Леніна. Трэба ўпрост сказаць, што Леніна нашы пропагандысты мала чытаюць.

Цяпер, у зьвязку з пастановай XVII партконференцыі аб тым, што „асноўнай політычнай задачай другой пяцігодкі зьяўляецца канчатковая ліквідацыя капіталістычных элементаў і кляс наогул, поўнае зьвіштажаньне прычын, якія параджаюць клясавыя розь-

ніцы і эксплёатацыю, асаблівае значэнне набывае марксыска-ленінскае вучэнне аб клясах, клясавай барацьбе, ленінскае вучэнне аб дзяржаве. Усе гэтыя пытанні трэба дэталёва прапрацаваць, бо без разуменьня іх нельга ўзяць партучобу на вышэйшую ступень, нельга правільна разумець і растлумачыць слухачом карэнныя пытанні тэі вяртарнай практычнай работы, якая пастаўлена перад партыяй XVII партканфэрэнцыяй і студзеньскім аб'яднаным пленумам ЦК і ЦКК, пропаганда рашэнняў якіх павінна на бліжэйшым перыод стаць у цэнтры ўсёй пропагандысцкай работы. Тэарэтычнае абгрунтаванне усіх гэтых пытанняў мы знаходзім у творах т. Сталіна і Леніна. Асаблівае значэнне для разуменьня рашэнняў XVII партканфэрэнцыі мае твор Леніна „Дзяржава і рэволюцыя“.

Асаблівае значэнне ў сучасны момант набывае веданне гісторыі УсеКП(б). Усякі пропагандыст абавязан ведаць грунтоўна гісторыю нашай партыі. Пісьмо т. Сталіна „Аб некаторых пытаннях гісторыі бальшавізму“ абавязвае кожнага члена партыі і ў першую чаргу пропагандыста ўзяць веды па гісторыі УсеКП(б) на большую тэарэтычную вышыню, для таго, каб не прапусьціць трагісцкай контрабанды, для таго, каб пабальшавіцку праводзіць генэральную лінію партыі, для таго, каб змагацца з усімі варожымі генэральнай лініі партыі тэорыямі і тэорыйкамі і з усімі ўхіламі на практыцы.

Да гэтага часу мы нічога не гаварылі аб творах К. Маркса і Фр. Энгельса. Ці значыць гэта,

што іх можна ня ведаць? Зусім не. Такія творы, як „Комуністычны маніфэст“, гістарычныя работы К. Маркса і рад іншых больш лёгкіх твораў кожны пропагандыст павінен ведаць па першакрыніцы.

Такім зьяўляецца мінімум падрыхтоўкі тэарэтычных ведаў, якія неабходны пропагандысту. Як іх набываць? Значная частка пропагандыстаў скончыла саўпартшколу і аўладала гэтымі ведамі. Астатнім неабходна арганізаваць сыстэматычную работу над сабой. У цэлым радзе раёнаў існуюць рэзэрвы курсы, арганізуюцца семінары-трохдзеньнікі, абд пастаянныя. Але гэтага яўна недастаткова. Пропагандысту неабходна сыстэматычна займацца самастойна. Самым лепшым спосабам зьяўляецца завочнае навучаньне. Шляхам завочнага навучання, пад кіраўніцтвам стацыянарнай установы саўпартшколы або Комвузу значна лягчэй і лепш атрымаць пэўны аб'ём ведаў. Многіх таварышоў часта палохае вялікая колькасць дыцыплін, вялікая праграма поўнага курсу, напрыклад, Комвузу. Але няма патрэбы працаваць адразу па ўсім курсе. Завочнае навучаньне дае магчымасць выбраць паасобным прадмет, або групу прадметаў, дае магчымасць вучыцца не адрываючыся ад работы, дае магчымасць скарыстаць усякую вольную мінуту. Часта завочнікі спасылаюцца на загрузанасць работай, на частыя раз'езды па кампаніях. Усё гэта верна, але таксама верна і тое, што шмат часу ў нас прападае дарэмна, што скрозь і ўсюды таварышы не займаюцца галоўным чынам таму, што не аргані-

завалі свайго часу. Неабходна памятаць словы т. Постышава: „Наш абавязак—колькі-б гэта ні каштавала—перамагчы цяжкасці, выцякаючыя з перагружанасці партактыву і наладзіць сыстэматычную вучобу нашага партыйнага актыву ў тых або іншых формах“.

Неабходна зусім ясна ўсвоіць сабе, што гутарка ідзе імёна аб уліку. Не пачытваньне кнігі, не выпадковае чытаньне, а сыстэматычная, упорная, арганізаваная работа, якая вядзецца з дня ў дзень. Пэўны аб'ём тэарэтычных ведаў зьяўляецца першым, асноўным патрабаваннем да пропагандыста. Гэта першае, але не ядзінае. Пропандыст павінен таксама быць знаёмым і з асноўнымі метадамі прапагандысцкай работы.

Пропандыст абавязкова павінен быць знаёмым з усёй про-

грамай свайго зьвязна партасветы і з навучальнымі прыладамі, якія рэкомэндуюцца. Знаёмства з усёй праграмай дае пропагандысту магчымасць правільна разьмеркаваць матэрыял. Калі пропагандыст ведае, што, напрыклад, пытаньне аб колгасным будаўніцтве ў яго па праграме будзе праходзіць яшчэ раз, ён можа на даным занятку абмежавацца толькі агульнымі ўказаньнямі, або адным пэўным бокам пытаньня, папярэдзіўшы вучняў, што гэтае пытаньне будзе яшчэ далаткова разьбірацца. Наадварот, калі да гэтага пытаньня паводле праграмы ў далейшым варочацца ня будуць, неабходна грунтоўна і дакладна прапрацаваць яго на даным занятку. Веданьне ўсёй праграмы дапамагае пропагандысту арганізаваць работу школы або гуртка.

ПАДРЫХТОўКА І ДА БЯГУЧАГА ЗАНЯТКУ

Якім-бы добра падрыхтованым ні быў прапагандыст, ён абавязкова павінен рыхтавацца да паасобных заняткаў. Між тым бываюць выпадкі, калі прапагандыст ня ведае, на якую тэму ў яго будзе сёньня занятка, ня ведае дакладна складу свайго школы або гуртка; вельмі мала ведае аб вытворчым жыцці прадпрыемства або колгасу, аб асноўных бягучых справах, якімі жывуць і дыхаюць арганізацыі. Гэта зусім недапушчальная зьява. Пропандыст, якой-бы высокай ні была яго кваліфікацыя, павінен перад заняткам гуртка падрыхтавацца да работы. Пропандысту неабходна даведацца

па сваёй запіснай кніжцы, чаму быў прысьвечан апошні занятка, якія пытаньні асталіся ня высьветленымі, чым асабліва цікавіліся вучні. Потым, на падставе пройдзенага, адпаведна праграмы неабходна распрацаваць плян і арыентавацца разьмеркаваньне часу наступнага занятку. Кожнае вузлавое пытаньне ў сваю чаргу трэба разьбіць на рад дадатковых пытаньняў.

Але гэтага яшчэ недастаткова. У залежнасці ад характару прадпрыемства трэба будзе завастрыць увагу на паасобных пытаньнях, блізка зьвязаных з даным прадпрыемствам. Для гэтага трэба загадзя выпісаць

цыфры, якія цікавяць давую аўдыторыю, скласьці таблічку, выразаць асобна тую або іншую дыяграму і т. д. Трэба яшчэ раз уважліва прачытаць даклады і выдзяліць паасобныя месцы для самастойнай работы вучняў, падбраць выступленьні асобных дэлегатаў на галінах прамысловасьці, або дэлегатаў сваёй галіны. Падбор матэрыялаў павінен рабіцца з улікам узроўню вучняў, іх умення працаваць самастойна, іх ролі ў вытворчасьці. Апроч падрыхтоўкі матэрыялу неабходна яшчэ намяціць і практычныя мерапрыемствы для вучняў свайго гуртка, узгадніўшы іх з сакратаром ячэйкі. Практычныя мерапрыемствы будуць залежыць ад стану работы прадпрыемства, ад чарговых задач, якія стаяць перад данай партарганізацыяй, напрыклад, барацьба з бракам, барацьба за зьніжэньне сабекошту, выкрыцьцё кулацкіх агентаў, работа па ўмацаваньні пастаяннай брыгады, барацьба за здаровага каня ў калгасе і да т. п.

Падрыхтоўка да кожнага занятку неабходна абавязкова. Прапагандысту рэкамендуецца мець запісную кніжку, або сшытак. У гэтым сшытку запісваецца намечаны плян занятку, разьмеркаваньне часу, пералік матэрыялаў, на якіх будзе праводзіцца работа. Гэтыя матэрыялы трэба мець пад рукою. Выпіскі на асобных лістках неабходна раскласьці ў такім парадку, у якім ім прыдзецца карыстацца. Заглавак на кожным лістку напісаць буйным шрыфтам. Калі кіраўнік карыстаецца газэтай, то неабходнае месца трэба абвесьці алоўкам, лепш за ўсё каляровым. Калі

гэта кніга, то можна ўкладкай адзначыць тое месца, якое трэба скарыстаць. Укладкай можа служыць вузкая палоска паперы. Саме-ж месца ў кнізе трэба падкрэсьліць. Калі з адной кнігі бярэцца некалькі цытат, то вельмі зручна на самой паперцы напісаць адным словам зьмест цытуемай старонкі, напрыклад „клясы“. Гэта палягчае работу ў кнігай. Калі ўсё гэта загадзя не падрыхтавана, то ў ходзе саміх заняткаў зноў траціцца час на адшуканьне патрэбных для работы месц. Шуканьне матэрыялаў разьбівае ўвагу ў слухачоў, нэрвуе прапагандыста і часта добры матэрыял астаецца не скарыстаным у час заняткаў толькі з прычыны такой, здавалася-б, дробязі. Можна ў сшытку запісаць старонкі кнігі, якія патрэбны для работы. Але ў кожным выпадку ўвесь матэрыял павінен быць загадзя прагледжан, падрыхтаван і апрацаван.

Для падрыхтоўкі да кожнага занятку лепш за ўсё карыстацца мэтодычнымі распрацоўкамі, якія звычайна выпускаюцца партарганізацыямі. Прапагандысту неабходна разабраць мэтад распрацоўкі, прачытаць указавую ў ёй літаратуру і для вучняў і для кіраўнікоў. Потым, на падставе ўказаньняў мэтад распрацоўкі, скласьці сабе плян заняткаў у залежнасьці ад тыпу школы, складу яе і месца работы.

Што прадстаўляе сабой гэты плян? Чытаючы разьдзел кнігі, або артыкул, мы бачым, што аўтар разьмяшчае свае мысьлі ў пэўным парадку. Спачатку ён бярэ адно пытаньне і дакладна разьбірае яго, потым другое

і т. д. Такім чынам кожны артыкул, даклад могуць быць падзелены на некалькі галоўных частак. У кожнай частцы будзе пэруная тэма. І вось, калі мы падзелім артыкул, які прапрацоўваецца, і коратка пакажам, аб чым іменна гаворыцца ў кожнай частцы, то гэта і будзе плянам артыкулу. Наогул плян павінен паказвацца.

1. Некалькі частак падзелен артыкул.

2. Якое іменна пытаньне разьбірацца ў кожнай частцы.

3. У якой сувязі паміж сабою знаходзяцца гэтыя паасобныя часткі. Так, напрыклад, прамова т. Сталіна на нарадзе гаспадарнікаў падзелена ім на 6 галоўных частак:

1) рабочая сіла, 2) зарплата рабочых, 3) арганізацыя працы, 4) пытаньне аб вытворча-тэхнічнай інтэлігенцыі рабочай клясы, 5) прызнакі павароту сярод старой вытворча-тэхнічнай інтэлігенцыі, 6) аб гаспадарчым разьліку.

Прачытаўшы гэтыя загалоўкі, мы адразу бачым, якім асноўным пытаньнем гаспадарчага будаўніцтва прысьвечана прамова.

Узорамі падзелу матэрыялу на часткі таксама могуць служыць загалоўкі кнігі, загалоўкі да разьдзелаў популярнай брошюры, дакладу і т. д. Адрозьніваюць два віды пляну: плян просты і плян складаны (падразьняны). Калі мы падзелім артыкул толькі на галоўныя часткі, то ў нас атрымаецца просты плян. Напрыклад, разьдзел з кнігі Кержанцава і Леонтьева: Ад адбудаваньня зруйнаванага—да пабудовы новага* (стар. 55—56, выд. 1931 г.) можна падзяліць на тры галоўныя часткі:

1. Капіталістычная гаспадарка пасьля вайны і гаспадарка СССР.

2. Ход адбудаваньня гаспадаркі ў СССР.

3. Пераход ад аднаўленьня пэрыоду да рэканструкцыйнага.

Калі ж мы да кожнай з гэтых галоўных частак або толькі да некаторых з іх зробім рад падзагалоўкаў, дэталізуючых, растлумачваючых галоўную частку, то ў нас атрымаецца складаны плян. Напрыклад, да гэтага ж разьдзелу з кнігі Кержанцава і Леонтьева:

1. Капіталістычная гаспадарка пасьля вайны і гаспадарка СССР.

а) Пазыкі некаторым капіталістычным краінам з боку найбольш багатых з іх.

б) СССР будзе на ўласныя сродкі.

в) Умовы хуткага росту гаспадаркі ў СССР.

2. Ход адбудаваньня гаспадаркі ў СССР.

а) Падзеньне вытворчасці ў гады грамадзянскай вайны.

б) Пералом па сканчэньні грамадзянскай вайны.

в) Хуткі рост да 1924 г.

г) Дасягненьне даваеннага ўзроўню а 1926-27 г.

3. Ад аднаўленьня пэрыоду да рэканструкцыйнага:

а) Перавышэньне даваеннага ўзроўню к 1927—28 г.

б) Што значыць рэканструкцыя
Значэньне складаньня такога пляну заключаецца ў тым, што мы такім чынам праводзім большае адрозьненьне матэрыялу, што прапрацоўваецца, і тым самым робім больш лёгкай работу для дзяцейшага ўсваеньня і для запам'ятованьня.

ЯК СКЛАДАЦЬ ПЛАН

Перш за ўсё складаць план трэба не ў часе чытаньня, а пасля прачытаньня разьдзелу або артыкулу. Мэтазгодна спачатку толькі прачытаць разьдзел, які прапрацоўваецца, цалкам, а потым ужо дзяліць яго на часткі. У гэтым выпадку план атрымоўваецца больш правільным і прадуманым.

Што-ж датычыць тэхнікі складаньня плану, то звычайна яго будуць у форме пытаньняў або загалоўкамі.

Вытрымліваць пры складаньні плану адну якую-небудзь сыстэму (толькі пытаньні або толькі загалоўкі) ня трэба. Звычайна ў плане

скарыстоўваюцца абедзьве формы. Больш распаўсюджаная і эканомная—загалоўкі, а ня пытаньні.

Ня трэба і ня варта складаць план да кожнага абзаца артыкулу. Урэшце трэба заўсёды звяртаць увагу на якасьць загалоўкаў. Трэба ўважліва сачыць, каб заглавак уключаў у сабе самае асноўнае, істотнае, аб чым гаворыцца ў данай частцы. Напрыклад, замест агульнага загалоўка, які нічога не гаворыць— „Першая супярэчнасьць“ лепшым будзе заглавак: „Супярэчнасьць паміж працай і капіталам“.

ЗНАЧЭНЬНЕ СКЛАДАНЬНЯ ПЛАНУ

Складаньне плану—вельмі цэная работа. Адрозьніваючы матэрыял, мы ўставаўлівалі ўзаемныя суадносіны частак і іх сувязь паміж сабою. Абазначаючы загалоўкамі або пытаньнямі тое, аб чым гаворыцца у кожнай частцы, мы раім рабіць вельмі невялікія запісы да кожнага разьдзелу. Гэтымі запісамі мы значна палягчаем сабе работу па падрыхтоўцы і робім больш эканомнымі ўсе астатнія нашы запісы. Каштоўнасьць плану ў тым, што ён дысцыплінуе мысьль, прывучае нас коратка і ясна формуляваць яе. Вось чаму такое вялікае значэньне мае план пры падрыхтоўцы прапагандыста да заняткаў.

Другім разьдзелам плану павінны быць цытаты, тэзісы, конспект, інакш кажучы самы зьмест.

Скончыўшы канкрэтызацыю вучэбнага матэрыялу, прапагандыст павінен прыступіць да мэтычнага яго афармленьня, да падбору наглядных ілюстрацыйных дапаможнікаў, да вызначэньня парадку і паслядоўнасьці ў яго скарыстаньні, да наметкі тых мэтодаў і спосабаў, якія павінны быць ужыты ў занятках.

Для большага ажыўленьня заняткаў неабходна падбраць ілюстрацыйны мастацкі матэрыял, асабліва да тэм гістарычнага зьместу. Выбраны ілюстрацыйны матэрыял разьмяшчаецца адпаведна парадку тых пытаньняў якія ім ілюструюцца. Гэта значыць, адзначаецца тое месца ў разьвіцьці заняткаў паводле плану, у якім будучь скарыстаны тыя ці іншыя ілюстрацыйныя матэрыялы. Тое самае і ў адносінах наглядных

дапаможнікаў Яны падбіраюцца да тых пунктаў і пытанняў, дзе скарыстанне іх будзе садзейнічаць лепшаму ўсваеньню (у адпаведных месцах свайго пляну кіраўнік робіць адзнаку аб тым, што ён тут паказа такую-та дыяграму, схэму, картку і т. д.). Наглядныя дапаможнікі, намечаныя прапагандыстам для выкарыстання ў часе заняткаў, павінны быць падбраны і прыведзены ў такі выгляд, у якім яны будуць дасягаць найбольшай нагляднасці. Некаторыя наглядныя дапаможнікі магчыма прыдзецца некалькі размножыць з тым, каб яны лепш былі разабраны слухачамі.

Калі па якім-небудзь пытанні, якое асабліва патрабуе нагляднай перадачы, ня знойдзецца адпаведнага па змесце гатовага дапаможніка, то прапагандысту прыдзецца самаму яго падрыхтаваць, або даць адпаведнае заданне слухачам. Улічваючы складанасць падбору і падрыхтавання наглядных дапаможнікаў неабходна кожнаму прапагандысту мець у сабе пад рукамі альбомы, або сыстэматызаваныя комплекты гатовых друкаваных наглядных дапаможнікаў. Адабраныя або падрыхтаваныя дапаможнікі прапагандыст складае ў такім парадку, у якім ён будзе карыстацца імі на занятках. Гэта неабходна для таго, каб прапагандыст не капаўся ў часе саміх заняткаў і не затрымліваў іх плавны ход.

У вiніку такога афармлення вучэбнага матэрыялу плян навоўніцца жывым канкрэтным зместам. Кожны яго пункт будзе мець указанне ня толькі на асноўны змест, але і на ілюстра-

цыйныя і наглядныя матэрыялы, якія будуць гэты асноўны змест падмацоўваць. Калі прапагандыст будзе мець цяпер такі плян з указаннямі, якімі метадамі будзе разьвівацца той ці іншы пункт або падпункт пляну, якія спосабы будуць ужыты для ажыўленьня заняткаў і ў якім месцы яго разьвіцця, то работа прапагандыста над плянам і вакол пляну можа лічыцца закончанай, а сам плян да гэтага моманту набудзе выгляд, шмат у чым нагадваючы ўзорную метадычную распрацоўку. Апроч гэтага часта прыходзіцца карыстацца газэтамі, пачасовымі артыкуламі, або цыфравым матэрыялам. Усё гэта таксама павінна быць загадзя падобрана і падрыхтавана. У дадатак да ўсяго гэтага прапагандыст павінен прадумаць і падрыхтаваць:

1) Форму ўвязкі данай тэмы з папярэдняй.

2) Формулёўкі вывадаў, якія ён запрапануе запісаць слухачам.

3) Апытальнік для заключнай праверкі ўсваеньня данай тэмы.

4) Заданне слухачом да наступных заняткаў (што прачытаць, якія работы выканаць).

Вось якой у асноўным павінна быць падрыхтоўка да кожнага занятку ў паасобку. Кожны занятак, асноўныя вывады і заўвагі да яго мэтазгодна запісваць.

Якім-бы высокім ні быў тэарэтычны ўзровень прапагандыста, як-бы ні быў багат яго вопыт прапагандысту неабходна сыстэматычна павышаць сваю кваліфікацыю.

Работа гэта ня можа быць аднолькавай для ўсіх. Яна залежыць ад агульнай падрыхтоўкі прапагандыста, ад пытаньняў

А тэ яго больш цікаваць і ад
праграмы школы або гуртка.
Асабам, якія працуюць у прад-
метным гуртку па політычнай
эканоміі, натуральна трэба значна
больш увагі звярнуць у сваіх
самастойных занятках на політ-
эканомію і наогул эканамічныя
дысцыпліны. Ім трэба сачыць за
журналамі „Проблемы эканамі-
кі“, уважліва чытаць артыкулы ў
„Праблемах“ і ў „Большевике“, пры-
свечаныя эканамічным пробле-
мам, сачыць за водгукамі аб кні-
гах па гэтых пытаннях і т. д.
Таварыш, які працуе ў прадмет-
ным гуртку па гісторыі УсеКП(б),
у першую чаргу павінен прапра-
цаваць усе тэмы, аб якіх упамі-
нае т. Сталін у сваім пісьме
ў журнале „Пролетарская рево-
люция“, а імяна: пытанні аб
перарастанні буржуазна-дэмо-
кратычнай рэвалюцыі ў соцьялі-
стычную, бальшавізм на міжна-
роднай арэне, аб цэнтрызме
і інш.

Апроч работы па асабных
дысцыплінах, або па асабных
пытаннях тэй ці іншай дысцып-
ліны, пропагандысты абавязкова
павінны сачыць за цэлым радам
журналаў.

Якія-ж гэта журналы? У пер-
шую чаргу „Большевик“ і „Ком-
мунистическая революция“. У гэ-
тых журналах асвятляюцца
асабовыя пытанні партыйнага
жыцця, найбольш актуальныя
проблемы нашага будаўніцтва,
нашага тэарэтычнага фронту.
Апрача таго, неабходна сачыць
за журналамі: „В помощь парт-
учебе“, „Пропагандист“, „За ле-
нинскую учобу“. У гэтых журна-
лах асвятляюцца метадыка, прак-
тыка і вопыт работы сеткі парт-

асветы, даецца даведачны матэ-
рыял. Ня трэба даказваць, якое
значэнне мае для пропагандыста
абмен вопытам. Зусім ясна, што
неабходна чытаць штодзённую
газету.

Некаторыя, прачытаўшы газету,
сунуць яе абы куды, а калі пры-
ходзіцца рыхтавацца да заняткаў,
капаюцца ва ўсіх газетах. Але
можна гэтае-ж чытанне газеты
арганізаваць па іншаму: тут-жа,
чытаючы, адзначаць алоўкам па-
трэбныя даныя, артыкул, заметку,
лічбы. Газету трэба захаваць
(калі вы наогул газеты не захоў-
ваеце), а ў запісной кніжцы ад-
значаць намечаны да скары-
стання матэрыял. Вось і выхо-
дзіць, што адначасна прачытана
газета і адабраны матэрыял для
гуртка або школы. Тое-ж самае
рэкамендуецца і пры чытанні
і пры прапрацоўцы ўсякіх кніг.

У рэзультате выпрацоўваецца
сталая звычка пры кожнай рабоце
адразу-ж адбіраць і патрэбны
матэрыял для пропагандысцкай
работы.

Ва ўсёй падрыхтоўцы, тавары-
шы пропагандысты, нам неаб-
ходна захоўваць ленінскі стыль
у рабоце. Тав. Сталін піша: „Учым
характарныя рысы гэтага стылю?
Якія яго асаблівасці? Гэтых
асаблівасцяў дзве: рускі рэво-
люцыйны размах і амэрыканская
дэлавітасць. Стыль ленінізму
зключаецца ў злучэнні гэтых
дзвюх асаблівасцяў у партый-
най і дзяржаўнай рабоце“. Нам,
таварышы, неабходна быць ле-
нінцамі і ў арганізацыі нашай
агульнай падрыхтоўкі, і ў пад-
рыхтоўцы да асабных заняткаў.

Усё-ж кожны пропагандыст
павінен дабівацца праз райком

складання сприяючих умоу для своєї підготовки. Практичні заходи на- палегчання підготовки пропагандиста повинні прайсці на лінії: а) як мага большай разгрузки пропагандиста ад усякіх іншых на- грузак; б) стварэння сямінару пропагандиста; в) організацыі інструкцыйных дакладаў па вуз лавых пытаннях програм і ме- тодычных пытаннях; г) забясь- лчэння пропагандиста вучэб- нымі дапаможнікамі; д) скла- дання ўмоў у партгабіўце для падрыхтоўкі пропагандиста.

ЗА УДАРНУЮ ОРГАЊІЗАЦЫЮ СЛУХАНЬНЯ РАДЫЁЛЕКЦЫЙ ПАРТВУЧОБЫ

На трэба даказваць кожнаму завочніку і актыўнаму радыёслухачу аб тым, якую карысьць атрымлівае завочнік ад сыстэмагчна праслуханых радыёлекцый. Радыёлекцыя ў завочнай партасьвеце адыгрывае першарадную ролю. Яна замяняе жывое выступленьне выкладчыка перад аўдыторыяй, якое праводзіцца ў стацыянарных навучальных установах. Радыёлекцыя знаёміць завочніка і радыёслухача з асноўнымі момантамі тэмы, якую завочнік прапрацоўвае, дае напрамак і орыентоўку ў рабоце завочніка і радыёслухача, які актыўна і сыстэматычна слухае радыёлекцыі партвучобы.

Радыёвяшчаньне ў сыстэме завочнага навучаньня прыстасоўваецца канкрэтна да ўмоў і работы завочнікаў. Як правіла, радыёлекцыі перадаюцца перад пачаткам распрацоўкі тэм і заданьняў завочнікам з тым, каб дапамагчы разабрацца ў матэрыяле. Калі завочнік сыстэматычна працуе і рэгулярна прадстаўляе пісьмовыя работы ў адпаведны завочны сэктар, тады ён здолее праслухоўваць усе вызначаныя для яго формы вучобы радыёлекцыі. Свая часовасьць распрацоўкі тэм адыгрывае тут вялізарную ролю. Радыёлекцыі адыгрываюць ролю ўступных канфэрэнцый, калі параўнаць гэта са стацыянарнай вучобай.

Радыёлекцыя дапамагае разабрацца ў матэрыялах, якія часта

для завочніка зьяўляюцца даволі цяжкімі. Некаторыя завочнікі і радыёслухачы партасьветы лічаць, што ад іх патрабуецца слухаць кожную лекцыю штодзенна. Такое разуменьне зьяўляецца зусім няправільным. Кожны месяц інстытутам масавага завочнага навучаньня партактыву пры ЦК КП(б)Б перадаецца 25 радыёлекцый вучэбных і эпизодычных. Актыўны завочнік можа праслухаць толькі вызначаную для яго колькасьць радыёлекцый па яго форме завочнай партасьветы. Для кожнай формы—Комвузу, завочнай СПШ і радыёкурсў партактыву—вызначаецца ня больш як 3—4 лекцыі ў месяц. Гэту мінімальную колькасьць вучэбных радыёлекцый можна праслухаць кожнаму завочніку без усялякіх цяжкасьцяў. Гэтаму ні ў якім разе ня могуць перашкодзіць розныя „об’ектывныя“ ўмовы, на якія даволі часта спасылаюцца некаторыя нашы завочнікі: службовыя абавязкі, аддалёнасьць аўдыторыі, няведзеньне раскладу і т. д. Трэба толькі лічыць простым сваім абавязкам праслухоўваць лекцыі як неадлучную частку завочнай работы над матэрыяламі. Апроч вучэбных радыёлекцый, вызначаных для завочніка, перадаюцца радыёлекцыі і эпизодычнага характару. Гэтыя радыёлекцыі разлічаны на шырокі партыйна-комсамольскі актыў, рабочых і колгаснікаў, у тым ліку і для завочнікаў усіх форм і відаў завоч-

нага навучання. Пажадана, каб
эпізодычныя радыёлекцыі слухалі
ўсе заводнікі. Тут асвятляюцца
ўсе важнейшыя рашэнні партыі
і ўраду. Гэтыя лекцыі падвыша-
юць політычны круггляд завод-
ніка, мобілізуюць яго на больша-
віцкую барацьбу за генэральную
лінію партыі, за арганізацыйна-
гаспадарчае ўмацаванне колга-
саў, за падвышэнне прадукцый-
насці працы, за выкананне гас-
падарчых плянаў мобілізуюць
яго на рашучы адпор клясаваму
ворагу і яго агентуры.

Некалькі слоў аб тым, як трэба
слухаць радыёлекцыі. Іншы за-
воднік і радыёслухач лічыць да-
статковым, калі ён прыдзе ў ра-
дыёаўдыторыю, надэне навуш-
нікі і праслухае да канца ўсю
лекцыю. Мы лічым такое слу-
ханне зусім недастатковым і не-
здавальняючым. Каб праслухаць
радыёлекцыю і зразумець яе ад
пачатку да канца, а таксама
ўсвоіць асноўныя палажэнні,
высунутыя ў гэтай радыёлекцыі,
трэба ня толькі праслухаць лек-
цыю, але і прапрацаваць яе.

Ужо дасядавана, што слу-
ханне радыёлекцыі без адпавед-
нага запісу і прапрацоўкі ніякай
карысці заводніку не дае. Кож-
ны заводнік і радыёслухач паві-
нен усвоіць правіла ня толькі
слухаць радыёлекцыю але і пра-
працоўваць яе, каб атрымаць ад
гэтага максімальную карысць
для прапрацоўкі задання па тэй
ці іншай тэме. Для гэтага ён па-
вінен перад пачаткам слухання
радыёлекцыі прыгатаваць сабе
сшытак, блёк-нот ці кавалак па-
перы, узяць аловак і ў часе слу-
хання радыёлекцыі ад пачатку
і да канца рабіць адпаведныя
запісы тых месц або цытат з лек-

цыі, якія зьяўляюцца ўстаноўчы-
мі ці асноўнымі ў матэрыяле, або
тых, якія незразумелы для завод-
ніка і радыёслухача з тым, каб
пасля праслухання лекцыі праз
консультацыйны пункт атрымаць
адпаведнае растлумачэнне. Ка-
лі-ж консультант ёсць тут, у ра-
дыёаўдыторыі, то трэба зварач-
вацца зараз-жа да яго.

Цяпер мы спынімся на мето-
дах арганізацыі радыёслухання
і выкарыстання вучэбных радыё-
аўдыторый. Адсутнасць адпавед-
най работы па арганізацыі радыё-
слухання ўрадзе раёнаў прывяла
да таго, што вялікая колькасць
вучэбных радыёаўдыторый у су-
часны момант не працуе за ад-
сутнасцю заводнікаў і радыё-
слухачоў у гэтых радыёаўдыто-
рыях. Тут бязумоўна ёсць рад
выпадакаў тэхнічнай неналаджа-
насці гэтых радыёаўдыторый,
адсутнасці электражыўлення
тэхнічнага нагляду і т. д. Але
асноўнае ня ў гэтым. Становішча,
у якім знаходзіцца сетка вучэб-
ных радыёаўдыторый, а прычы-
ны адсутнасці заводнікаў і ра-
дыёслухачоў, зьяўляецца зусім
недапушчальным.

На райпартарганізатарат, на
загадчыкаў вучэбных радыёаўды-
торый, на райкомпартыі і асаб-
ліва на загадчыка Культпропу
райкому ўскладаецца баявая і
веадкладная задача: трэба дабіцца
карэнняга пералому ў сэнсе ор-
ганізацыі радыёслухання парт-
ыйнай вучобы. Паводле паста-
новы ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б,
раённыя камітэты партыі, парт-
комы заводскіх партыйных орга-
нізацый і ячэйкі КП(б)Б нясуць ад-
казнасць за сапраўдную работу
вучэбных радыёаўдыторый за на-
ладжванне сістэматычнага ра-

дыёслуханьня . лекцый партвучобы ня толькі завочнікаў, але і шырокага партыйна-комсамольскага актыву, беспартыйных мас рабочых і колгаснікаў.

У радзе раёнаў да выкаваньня гэтай важнейшай дырэктывы партыі па завочным навучаньні яшчэ ўсутыч не падыйшлі. Раёны, якія прыступілі да рэалізацыі рашэньняў партыі і па баявому паставілі задачу разгортваньня масавага завочнага партнавучаньня, маюць надзвычай вялікія посьпехі.

Да гэтых раёнаў адносяцца: Полацкі, Горацкі, Быхаўскі і Заслаўскі раёны. У гэтых раёнах праводзіцца вялікая работа па арганізацыі радыёслуханьня. Плянны будаўніцтва вучэбных радыёаўдыторый даўно выкаваны. У кожнай радыёаўдыторыі выдзелены загадчык-арганізатар, які адказвае за штодзённае наладжваньне слуханьня партвучобы. Гэтыя загадчыкі ў тэхнічным напрамку падрыхтаваны праз скарочаныя 2—3-дзённыя курсы. Яны ведаюць, як абыходзіцца з прыёмнікам. Дзякуючы гэтаму максымальна зьніжана псаваньне прыёмнікаў і апаратуры наогул. У паказаных вышэй раёнах наладжана тэхнічнае абслугоўваньне радыёаўдыторый з боку РОЗ і радыёвузлёў, праз спэцыяльных радыётэхнікаў і радыёмандэраў. Загадчыкі вучэбных радыёаўдыторый аплачваюцца адпаведнымі арганізацыямі і вызвалены ад усіх іншых партнагрузак, а загадваньне радыёаўдыторыяй зьяўляецца асноўнай партнагрузкай. Таварышы, якія пастаўлены на работу ў радыёаўдыторыі, павінны памятаць, што яны выконваюць баявую і адказную задачу партыі

па марксысцка-ленінскім выхаваньні партыйна-комсамольскага актыву, беспартыйных рабочых, колгаснікаў і працоўных сялян-аднаасобнікаў.

У гэтых-жа раёнах і некаторых іншых, як, напрыклад, у Аршанскім, Дзяржынскім, Расьнявскім вылучаны па адзін-дзвёх апорныя радыёаўдыторыі. Тут сконцэнтравана сур'ёзная арганізацыйная работа Культпропу райкому партыі, райпартарганізатара і прапагандысцкіх кадраў. Бясспрэчна, такія апорныя радыёаўдыторыі павінны мець усе раёны. У гэтых апорных радыёаўдыторыях павінен абагульняцца вопыт працы па арганізацыі радыёслуханьня і консультацыі завочнікаў. Трэба навучыць завочнікаў і радыёслухачоў правільна слухаць радыёперадачы, як гэта мы падкрэсьлівалі раней. Трэба арганізацыйна паставіць работу так, каб завочнік ведаў, калі, у якія гадзіны, якая лекцыя і па якім прадмеце будзе перадавацца па радыё. Трэба наладзіць сувязь з завочнікамі праз спэцыяльныя паведамленьні, праз раённы друк, па тэлефоне і т. д.; набыць вопыт і ўстанавіць мэтоды гэтай сувязі з завочнікамі і радыёслухачамі і пашырыць яго на ўсе аўдыторыі і пункты ў раёне, а вопыт раёну—на ўсю тэрыторыю і сетку радыёаўдыторый у БССР.

К пачатку 1933 г. мы будзем мець каля 700 радыёаўдыторый на тэрыторыі Беларусі. Сеткай вучэбных радыёаўдыторый ахоплены ўсе раёны, сельсаветы і ў большасьці дачы соцкультуры, саўгасы, МТС і буйнейшыя колгасы. У гарадох буйнейшыя прадпрыемствы, клубы, партгабінэты

і т. д. У некаторых раёнах ёсць дзесяты вельмі добра абсталяваны радыёаўдэаапарат, але няма штодзённага клопату з боку пасобных райкомаў, парткомаў і ячэек КП(б)Б і пастаўленых для гэтай работы работнікаў аб сістэматычнай іх рабоце, аб тэхнічнай спэцыяльнай і арганізацыйнай радыёслуханні. Трэба памятаць, што для кожнага куніста, комсамольца, актывіста рабочага, колгасніка, брыгадзіра, настаўніка,

агронома, вэт-і метрабства арганізаванае радыёслуханне павінна зрабіцца патрэбай і абавязкам таксама, як мы лічым для сябе патрэбай і абавязкам выйсці і чытаць газеты, купляць і чытаць кніжкі, наведаць кіно, тэатры і т. д.

Трэба спадзявацца, што гэтыя нашы ўказанні будуць выконвацца ўсёй партыяй, комсамольскай грамадзкасцю, беспартыйнымі рабочымі і колгаснікамі.

Т Р Ы Б У Н А

ПРОПАГАНДИСТА

В. Ж.

ПАРТВУЧОБА Ё СЛУШКІМ РАЕНЕ

У летні час партыйная асвета была зусім спынені, за выключэннем некаторых ячэек, дзе праводзілася неплянавая і непраграмавая прапрацоўка некаторых рашэнняў партыі на агульных партыйна-комсамольскіх адкрытых сходах (саўгас Ізнь, Серадзякоўская ячэйка, Кастрычніцкая і інш.). Як правіла, у парадку школьнай работы пастановы партыі і ўраду па важнейшых пытаннях сацыялістычнага будаўніцтва не прапрацоўваліся. Дзікаснага ўл.ку ахопу партыйнай вучобай членаў, клянтадагў партыі, комсамольскага актыву, беспартыйных рабочых і колгаснікаў у зімовы перыод 31—32 г. ня было. Паводле падатгуленых вынікаў, за асення-зімовы час было ахоплена партыйнай вучобай: гарадзкой арганізацыяй—30 проц., вясковай—45 проц. Гэта зафіксавана ў пастанове бюро РК ад 5 кастрычніка 32 году пры разглядзе новай партыйнай сеткі на 1932—33 г. Спецыяльнага і глыбокага вывучэння арганізацыі і якаснай пастаноўкі марксысцка-ленінскага выхавання

райком не праводзіў, дзякуючы чаму пры прапрацоўцы партыйнай сеткі на бягучы год ня былі ўлічаны недахопы ў арганізацыі партыйнай вучобы за мінулы год. Некаторыя ячэйкі на працягу ўсяго году нават і не пачыналі праводзіць партыйнай вучобы (ячэйка сельгас, майстэрні, млыны, МТС, Сарапульская, Рагоўіцкая і інш.).

Якасны выкладаньня не правяраўся, мэтодычнага інструктажу прапандыстаў у працягу ўсяго 1932 году ня было, у той час як узровень тэарэтычнай і мэтодычнай падрыхтаванасці прапандысцкіх кадраў, асабліва ў вясковых ячэйках—вельмі нізкія. Наваг скарочаных курсаў-нарадаў з прапандыстамі ня было праведзена. Для гарадзкіх школ патрабавалася каля 50 прапандыстаў: амаль для кожнай ячэйкі нямечны, згодна пастанове бюро РК, 2 школы (першаначатковая СПШ і кандыдацкая), а ўсяго гарадзкіх ячэек налічваецца 26. У няяўн.сць-ж, паводле падлікаў Культпропу РК, гарадзкіх прапандыстаў есьць толькі 13 чал.

Для вясковых школ пропаган- дысты зусім ня выдзелены і ня ўлічаны. Ёсць толькі некаторыя анкетныя звесткі. Склад пропа- гандыстаў наступны: з агульнай колькасці пропандыстаў ёсць вялікая колькасць вясковых настаўнікаў ШСМ, частка з іх кандыдаты партыі, комсамольцы. Значная колькасць пропандыс- таў складаецца з сакратароў ячэек, кіраўнікоў саўгасаў і ўстаноў, якія ня маюць выстарчальнай тэарэтычнай і методычнай пад- рыхтоўкі для выкладання ў школах партыйнай асветы. Усе гэтыя кадры Культпропам РК дакладна ня вывучаны і не пра- вераны.

Культпроп РК ня ўлічыў урокаў мінулага году і механічна пазышоў да стварэння партыйнай сеткі ў гэтым годзе. Пры складанні сеткі ня былі ўлічаны канкрэтныя магчымасці арганізацыі школ. Ня вывучаны моманты дыферэн- цыяцыі партыйнай вучобы па ўзросту і падрыхтаванасці паз- собных камуністаў, комсамольцаў і беспартыйных. У абсалютнай большасці ячэек меркавалася стварыць 2 школы (першапачат- ковая СПШ і кандыдацкая), у той час, як у радзе ячэек ёсць па 3—5 членаў і кандыдатаў партыі. Ясна, што пры такім становішчы нельга было стварыць нормаль- ную школу, якая б працавала з поўнай нагрузкай і мела б добрага пропандыста. А між тым у Слуц- ку ёсць усе магчымасці арганіза- ваць школы партыйнай асветы паводле тэрыторыяльнага і вы- творчага прынцыпу, аб'яднаўшы ў школы партыйнай асветы некаль- кі ячэек з нязначнай колькасцю членаў і кандыдатаў партыі.

Па сетцы намечана арганізаваць

у горадзе вячэрні Комвуз на 25 чал. раённага партактыву і стацыянарную 2-гадовую школу СПШ. Вячэрні комвуз не орга- нізаван, стацыянарная саўпарт- школа арганізавана з ахопам 40 чал., распачала заняткі 13.XI 32 г. Большасць ячэек пры аб- гаварэнні комплектавання пар- тыйнай сеткі не вырашалі кон- крэтна пытаньня аб тым, дзе і якой формай будзе ахоплен кож- ны наасобны член партыі, кан- дыдат і комсамалец. Некато- рыя ячэйкі, пры пастаноўцы дакладаў аб партыйнай вучобе, даклады прымалі да ведама (ячэй- ка сельгасмайстэрні, Іваньская ячэйка, Серадвякоўская і інш.). Ня ўсе ячэйкі ставілі пытаньне аб партыйнай вучобе на сваё аб- гаварэнне (Кастрычніцкая ячэй- ка), не даводзячы гэтым самым пытаньня партыйнай вучобы да кожнага камуніста, комсамольца, беспартыйнага рабочага і колгась- ніка.

Пры прапрацоўцы тэарэтычных пытанняў невыстарчальна ўвяз- ваецца тэорыя з практыкай соцья- лістычнага будаўніцтва. Некато- рыя ячэйкі ўвязаньне тэорыі з практыкай разумеюць так, што па сканчэнні заняткаў у школе зараз-жа трэба праводзіць пэўную гаспадарча-політычную кампанію, не разумеючы таго, што ўвяз- ваньне тэорыі з практыкай павінна выражацца ў штодзённай рашу- чай барацьбе школы за аргані- зацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне колгасаў, супроць клясавага во- рага і шкодніка соцьялістычнага будаўніцтва, у барацьбе з правым ухілам як галоўнай небяспекай на даным этапе і „левымі“ загі- бамі, што на занятках школы павінен тэарэтычна асьвятляцца

вопыт барацьбы ячэйкі з кулацкімі элементамі вёскі і іх агентурай супроць гаспадарча-політычных мерапрыемстваў партыі. Слухачы павінны падрыхтоўвацца і мобілізавацца на далейшую рашучую штодзённую барацьбу за генэральную лінію партыі.

На 28 XI 1932 г. партыйнай вучобай ахоплена: з агульнай колькасці 513 слухачоў членаў КП(б)Б - 172, кандыдатаў - 79, комсамольцаў - 83, беспартыйных - 100, завочнікаў СПШ - 32, завочнікаў Комвузу - 28, па кандыдацкай школе - 405 чал.

Звестак аб ахове партыйнай вучобай па паасобных відах школ няма. Пры складанні сеткі ня ўлічаны мерапрыемствы па ахове партыйнай вучобай паасобных комуністаў, кандыдатаў, комсамольцаў, якія па роду сваёй работы ня маюць магчымасці працаваць у школах. Культпроп РК ня мае ніякіх звестак аб колькасці такіх адзінак.

Завочнае навучанне таксама ня ўлічана пры складанні партыйнай сеткі. Формальна завочным навучаннем ахоплена па Комвузу 28 чал., па завочнай СПШ - 32 чал. і комсамольскаму універсытэту - 12 чал. З боку Культпропу адсутнічала операўнае кіраўніцтва, дзякуючы чаму з усяго складу завочнікаў, на сёнешні дзень, актыўна і сыстэматычна працуючых налічваецца

ня больш 25 проц. Завочнікі ня маюць магчымасці атрымліваць консультацыю ў працэсе прапрапоўкі заданняў. Консультанцкія пункты пастановай бюро РК ад 11 IX гэтага году вызначаны, але Культпроп не арганізаваў работы. Згодна пастановы ЦК УсёКП(б) ад 7 жніўня 32 г. пры кожным РК павінен быць вылучан спецыяльны райпартарганізатар па завочным навучанні, але райком дагэтуль яго ня вылучыў. У радыёаўдыторыях не арганізуецца слуханне матэрыялаў па партасьвеце як для завочнікаў, так і для шырокага партыйна-комсамольскага актыву рабочых і колгаснікаў. Амаль усе радыёаўдыторыі па тэхнічных прычынах не працуюць (адсутнасць электражыўлення, тэхнічныя няспраўнасці апаратуры і інш.). Загадчык РОЗ т. Іванчук і загадчык радыёвузла, ня гледзячы на рад пастаноў бюро РК, не забяспечвае тэхнічным абслугоўваннем вучэбныя радыёаўдыторыі.

З намечаных па пляне будаўніцтва новых радыёаўдыторый дагэтуль ні адна не пабудавана. Не заведзен улік завочнікаў, не вядзецца з імі штодзёнай сыстэматычнай работы. Ня створаны нормальныя ўмовы для заняткаў завочнікаў (не прадастаўляюцца тры дадатковыя выходныя дні).

ПОЛАЦКІ РАЁН СТАНОВІЦА Ё ПЕРШЫЯ РАДЫ ПА ОРГАЊЗАЦЫІ ЗАВОЧНАГА НАВУЧАЊНЯ

Полацкі раён мае каля 320 чал. завочнікаў усіх форм партыйнай асьветы, што складае звыш 25 проц. да ліку ўсёй партарганізацыі ў раёне. Да кастрычніка гэтага году вельмі нізкі процант завочнікаў актыўна працавалі і рэгулярна прадстаўлялі работы (каля 20—30 проц.). Цяпер, у сувязі з наметанымі райкомам партыі мерапрыемствамі, гэты процант падвоўся.

Праз адну-дзьве дэкады, а то і часцей, райком партыі правярае работу райпартарганізатара па завочным навучаньні.

Райком зьслухоўвае паасобныя справаздачныя даклады парткомаў і паасобных ячэек КП(б)Б, дзе ёсьць завочнікі. Наладжана арганізацыйна-опэратыўнае кіраўніцтва завочнікамі праз райпартарганізатараў. Завочнікі прымацаваны да адпаведных радыёаўдыторый, наладжана паведам-

леньне і сувязь з завочнікамі праз раённы друк, асобныя допісы, тэлефон і т. д. У кожнай аўдыторыі вызначан загадчык-арганізатар па радыёслуханьні, які адказвае за арганізацыю слуханьня. Палавіна загадчыкаў радыёаўдыторый з ліку 22-х аплачваецца ў разьмеры 30—40 руб. у месяц. Наладжана тэхнічнае абслугаваньне вучэбных радыёаўдыторый пераспэцыяльна вылучанага радыётэхніка т. Міхайлава, які сапраўды па-баявому паставіў работу. Ё радыёаўдыторый маюць свае уласныя зарадныя шчыты для акумулятарнага электражыўленьня, — прычым у большасьці ў саўгасах („Бонаць“, „Труды“, „Дрэтунь“, МТС і інш.). У бліжэйшы час будзе яшчэ больш павялічана колькасьць зарадных шчытоў для радыёаўдыторый.

Бужош

ЯК Я ПРАВОДЖУ ЗАНЯТКІ¹⁾

Мы маем слухачоў школы 27 чалавек, з іх членаў КП(б)Б — 5 чал. Кандыдатаў, прынятых ячэйкай — 4 чал., комсамольцаў — 5, беспартыйных — 13 чал. Мужчын — 18, жанчын — 9. Ударнікаў, правяральных і маючых ударныя кніжкі атрымаўшых прэмію — 15 чал.

Мы пачалі праводзіць заняткі 15 верасьня — на 15 дзён раней устаноўленага РК КП(б)Б тэрміну.

Да гэтага часу прапрацаваны наступныя тэмы:

¹⁾ Комуна „Ленінская Беларусь“ Жыткавіцкага раёну яч. КП(б)Б. Кіраўнік каадыляцкай школы Бужош Л. Ф.

1. Пастанова колегіі НКЗБ і праўленьня Колгасцэнтру БССР аб разьмеркаваньні даходаў і ўраджаю.

2. Аб колгасным гандлі і са-вецкім гандлі.

3. XVII партконференцыя аб 2-й пяцігодцы і вынікі першай пяцігодкі.

4. Пастанова аб загатоўках мяса, збожжа, бульбы і іншых загатоўках.

5. Соцыялістычная рэконструкцыя сельскай гаспадаркі.

6. 6 гістарычных умоў т. Ста-ліна.

7. Нацытаньне.

8. Комуністычная партыя—пе-радавы атрад рабочай клясы.

9. Барацьба двух сыстэм.

10. Праз дыктатуру пролета-рыягу да комунізму; соцыялізм і комунізм.

11. За што і з кім змагалася партыя да Кастрычніцкай рэво-люцыі.

12. Соцыялістычная індустры-ялізацыя—асноўны вагар соцыя-лістычнага будаўніцтва.

13. Організацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне колгасаў.

14. Сьнежаньскі пленум ЦК КП(б)Б і пленум РК КП(б)Б.

15. Даклад т. Гікало на актыве менскай партарганізацыі.

16. Матэматыка—4 лекцыі.

17. Белмова—5 лекцый-занят-каў.

Як мы праводзілі заняткі і нашы мэтоды за гэты час? Мы розна прабавалі: спачатку чыталі матэрыял і я пытаўся ў слуша-чоў, якія пытаньні для іх вяў-ляюцца вяснымі, а калі няяснась-цяй ня было, то я сам ставіў пытаньні і такім чынам распра-

цоўваўся матэрыял. Праводзілі такі мэтод: давалі матэрыял для падрыхтоўкі да дакладу па чарэе, то аднаму, то другому, бо не хапала падручнікаў. Зараз мы праводзім заняткі так: чытаецца лекцыя—уступнае слова мінут 20—30 па ўсёй тэме і потым матэрыял гра-працоўваецца самастойна індыві-дуальна тут-жа ў школе і дома. Тыя слухачы, якія ня могуць самі добра чытаць,—а іх наліч-ваецца 15 чалавек,—прапрацоў-ваюць матэрыял па-брыгадна; брыгада з 3—4 чалавек. Пасьля прапрацоўкі робім заключную конференцыю і пасьля конфэрэн-цыі праводзім палітбой. Паліт-баёў правілі два. Апошні мэтод даволі добра прывіваецца і дае добрыя вынікі. Дрэна толькі таму, хто ня хоча над сабой працаваць, а ў нас такіх слуша-чоў з чал., якія на занятках спалі. Цяпер і гэтыя ўзяліся за вучобу.

Што практычнага зрабіла школа?

1. На 29/XII—32 г. усе віды заготовак закончылі. Лесазага-тоўкі і вывозка таксама выка-наны. Мобілізацыю сродкаў пра-вялі на 100 проц. як абавязко-выя плацяжы, так і дабраволь-ныя.

2. Ліквідавалі абязьлічку па догляду коняў і маем даволі доб-рыя вынікі.

3. Ліквідавалі абязьлічку на МТФ і СТФ. Каровы, цяляты, сьвіньні і парасяты маюць даволі добры выгляд. На МТФ за 1932 г. ні адно цялё ня пала. Унутраны распарадак на МТФ выконваецца з чэсьцю.

Школай арганізаван сельска-гаспадарчы гурток, які ўжо па-чаў працаваць.

У адносінах падняцця ўраджайнасці мы зрабілі наступнае: прывезьлі мінеральнае ўгнаенне, вагатовілі і скарыстоўваем 50 тон торфу на подсьціл МТФ. Загатовілі і скарыстоўваем 10 тон лісьця і розныя адкіды; загатоўлена і сабрана 1 тона попелу, узялі на сябе абавязак сабраць яшчэ 3 тоны.

За час функцыянаваньня нашай школы, г. зн. з 15/IX—32 г. пераведзен 1 чал. у члены КП(б)Б, 5 слухачоў—лепшых ударнікаў—прынялі ў кандыдаты КП(б)Б, з іх адзін пайшоў у Чырвоную армію. Цяпер 2 чалавекі падалі заявы, якія ячэйка не разглядала але гэтыя таварышы да работы прыцягнуты.

Б Л Ё К - Н О Т

П Р О П А Г А Н Д Ы С Т А

ЦЫФРАВЫЯ ДАНЫЯ АБ ВЫНІКАХ ПЕРШАЙ ЛЯЦІГОДКІ Ё ГАЛІНЕ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ, СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ І КУЛЬТУРНАГА БУДАЎНІЦТВА

ЦЯЖКАЯ ПРАМЫСЛОВАСЬЦЬ

1. Мэталюргія

Уведзена за ляцігодку ё стро й новых і рэконструіруемых:

40 домнаў, з іх 17 новых магутных.

66 мартэнаўскіх печаў, з іх 45 новых.

23 пракатных станы, з іх 11 новых.

Выплаўка чыгуну складае 190 проц. у параўнаньні з 1928 г., пракат мэталю—145 проц., выпрацоўка якаснай сталі вырасла ё сем разоў.

У 1933 г. у эксплёатацыю ёступляюць: 15 домнаў, 51 мартэнаўская печ, 15 электрапечаў, 4 блюмінгі, 15 пракатных станаў і 4 трубапракатных станы.

2. Апалавая прамысловасьць

а) Плян па вугалі выканан на 87,5 проц. Капітальныя ўкладаньні ё вугальную прамысловасьць складаюць 1800 млн. руб.,

супроць 1250 млн. па 'плану' Уступіла ё строй 150 новых шахт у 63 млн. тон магутнасьці.

Работы мэханізаваны на 72 проц.

б) Плян здабычы нафты выканан на 104,7 проц., плян пераапрацоўкі нафтапродуктаў выканан на 105,3 проц. Здабыча нафты мэханізавана на 100 проц.

в) Здабыча торфу вырасла на 109 проц. Мэханізаваная здабыча торфу складае 64 проц. супроць 15 проц. у 1928 годзе і 30 проц. па пляну.

3. Электрыфікацыя

Выпрацоўка электраэнэргіі ё 1932 г. складае 13,5 млрд. квт гадзін супроць 5 млрд. квт. гадзін у 1928 годзе і 2 млрд. квт. гадзін у дарэволюцыйнай Расіі. Доля раённых станцый у выпрацоўцы электраэнэргіі ўзьнялася з 35 проц. да 58 проц.

ХІМІЧНАЯ ПРАМЫСЛОВАСЬЦЬ

Укладзена 1480 млн. руб. супроць 1100 млн. руб. па пляну. Уведзена ў эксплёатацыю 58 буйнейшых заводаў. Организаваны азотная, сульфасфатная, калійная вытворчасці, выпрацоўка сынтэтычнага каучуку, штучнага валакна, пластычных мас.

Машынабудаўніцтва

Усё машынабудаўніцтва вырасла ў параўнанні з 1927—28 г. у 4,5 разы (з першапачатковым наміткам апошняга году пачаткі на 54 проц.), а ў параўнанні з даваеным узроўнем у 10 разоў.

ЛЁГКАЯ ПРАМЫСЛОВАСЬЦЬ

Залавая прадукцыя лёгкай прамысловасці ў 1932 г. складае ў цэнах 1926 г.—16,3 млрд. руб. супроць 8,7 млрд. руб. у 1928 г. (павялічэнне на 87 проц.) і 5,9 млрд. руб. у 1913 г. (павялічэнне амаль у тры разы). Плян выканан на 84,9 проц.

Плян па харчовай прамысловасці выканан на 108,9 проц.

Агульныя вынікі па прамысловасці

Пачатковы плян павялічэння аб'ёму прамысловай прадукцыі выканан на 93,7 проц.: прамысловая прадукцыя вырасла ў параўнанні з даваеным узроўнем да 334 проц., а ў параўнанні з 1928 г. да 219 проц.

Па цяжкай прамысловасці плян выканан на 108 проц.

Капітальныя ўкладанні ў прамысловасць склалі 23,3 млрд. руб., замест намечаных пачаткі

Створаны навоў: трактарабудаўніцтва, аўтамабільная і авіяцыйная прамысловасці, вытворчасць складаных сельскагаспадарчых машын, магутных паравозаў і вагонаў, буйных турбін і генэратараў, выраб абсталявання для чорнай металургіі і апалавай прамысловасці.

Транспорт

Перавозкі па чыгунках склалі 791 млрд. тона-кіламетраў, перавысіўшы плян на 1,5 проц. Укладанні дасягнулі 6700 млн. руб. супроць 5859 млн. руб. па пляну.

кай 18,8 млрд. руб. Плян выканан на 124 проц.

Адносная вага прамысловай прадукцыі вырасла з 48 проц. у 1927—28 г. да 70 проц. у 1932 г.

Прадукцыйнасць працы вырасла на 38 проц., што крыху адстае ад заданняў пачаткі.

Прамысловасць у капіталістычных краінах

У той час, як аб'ём прамысловай прадукцыі ў СССР вырас у канцы 1932 г. у параўнанні з узроўнем 1928 г. да 219 проц., аб'ём прамысловай прадукцыі ПАЗШ знізіўся за той-жа перыод да 56 проц. Англіі—да 80 проц., Германіі—да 55 проц., Польшчы—да 54 проц. Амерыканскае апарату цяжкай індустрыі складае ў Германіі 65 проц. і ў ПАЗШ—85 проц.

Сельская гаспадарка ў СССР

За перыод пяцігодкі ў сельскую гаспадарку увайшло: а) больш 120000 трактароў; б) на 1600 млн. руб с.-г. машын. Організавана 2446 МТС. Мэханічная цяга ў сельскай гаспадарцы складае ў 1932 г. 13,7 проц. супроць 1,6 проц. у 1928 г.

Організавана 200 000 колгасаў, імі ахоплены 60 проц сялянскіх гаспадарак і 75 проц. сялянскіх пасеўных плошчаў.

Організавана 5 000 саўгасаў

Пасеўная плошча павялічана на 21 млн. га, плошча пад тэхнічнымі культурамі вырасла да 15 млн. га або на 75 проц. у параўнаньні з 1928 г.

Замест 700 млн. пудоў збожжа, зданага дзяржаве ў 1928 г., у 1931—1932 г. здана 1 400 млн. пуд., прычым колгасамі і саўгасамі здана 75 проц.

У саўгасных і колгасных жылёлагадоўчых фэрмах да канца 1932 г. было 7,6 млн. галоў буйнай рагатай жывёлы супроць 332 тыс. у 1928 г., свіней—3,6 млн. галоў супроць 75 тыс. у 1928 г., авечак і коз 9,9 млн. галоў супроць 970 тыс. у 1928 г.

Сельская гаспадарка ў капіталістычных краінах

Кошт валавой прадукцыі сельскай гаспадаркі ў ПАЗШ зьнізіўся з 11 млрд. доляраў у 1929 г. да 5 млрд. у 1932 г., г. зн. больш чым на 50 проц. Па збожжы кошт валавой прадукцыі зьнізіўся з 1288 млн. доляраў у 1929 г. да 391 млн. доляраў у 1932 г., больш чым на 68 проц., па бавоўне зьніжэньне з 1389 млн. доляраў у 1929 г. да 397 млн. доляраў у 1932 г., больш чым на 70 проц.

Пасеўныя плошчы скарачаны па бавоўне ў ПАЗШ на 15 проц., па цукровых бураках у Германіі і Чэха-Славакіі на 22—30 проц., па ільне ў Літве і Латвіі—25—30 проц.

Тавараабарот

Рост раздробнага дзяржаўнага і коопэрацыйнага тавараабароту да 39,9 млрд. р. у СССР, г. зн. павялічэньне да 175 проц. у параўнаньні з 1928 г.

Рост гандлёвай сеткі на 158 тыс. крам і магазынаў у адносінах да 1929 г. Павялічэньне прадукцыі лёгкай прамысловасьці на 187 проц.

Павялічэньне становішча рабочай клясы ў СССР

1. Рост колькасьці рабочых і служачых у параўнаньні з 1928 г. удвая, плян у гэтай галіне перавыканан на 57 проц.

2. Павялічэньне народнага даходу на 85 проц. у параўнаньні з 1928 г.

3. Заработная плата вырасла ў сярэднім на 67 проц., перавысіўшы плян пяцігодкі на 18 проц.

4. Фонды соцстраху выраслі на 292 проц., плян перавыканан на 111 проц.

5. Грамадзкім харчаваньнем ахоплены 70 проц. рабочых.

6. Пераход на сямігадзінны рабочы дзень.

Становішча рабочай клясы ў капіталістычных краінах

У ПАЗШ колькасьць беспрацоўных у 1932 г. складала 12 млн. чалавек. У Англіі—2,8 млн., у Германіі—5,5 млн. чалавек.

Зароботная плата зніжана ў нараўнаньні з 1928 г. у ПАЗШ на 35 проц., у Англіі—на 15 проц., у Германіі—на 50 проц.

У ПАЗШ гадавы бюджэт фэр-мэра за апошнія тры гады ўпаў з 844 доляраў да 187 доляраў у 1932 г.

Расшырэньне культурнай базы ў СССР

Колькасьць вучняў у пачатковых школах вырасла з 10 млн. у 1928 г. да 19 млн. у 1932 г.

Колькасьць вучняў у агульнаадукацыйных сярэдніх школах паднялася з 1600000 у 1928 г. да 4350000 у 1932 г.

Колькасьць вучняў у тэхнікумах і на рабфаках паднялася з 264000 у 1928 г. да 1437000 чал. у 1932 г.

Колькасьць студэнтаў у ВНУ паднялася са 166000 чал. у 1928 г. да 500000 у 1932 г.

Колькасьць Навукова-дасьледчых інстытутаў вырасла з 224 у 1929 г. да 770 у 1932 г., а лік навуковых работнікаў павялічыўся ў два разы.

Пісьменнасьць насельніцтва паднялася да 90 проц.

Упадак культуры ў капіталістычных краінах

У сельскагаспадарчых ВНУ Германіі ў 1923 г. вучылася 30 тыс. студэнтаў, а ў 1931 г.—12 тыс.

З 8000 студэнтаў скончыўшых у 1932 г. ВНУ Германіі,—работу па спецыяльнасьці атрымала толькі 1000 чалавек.

Зьм

Гл
об'яв
УсеК

Бая
вуч

Ма
жадр
ЦК

Ли
дыст

Ж
дню
вучо

ЗЬМЕСТ

Гікало. — Вынікі студзевскага аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б)	Стар. 3
---	---------

Баявыя пытаньні партвучобы

Макоўскі — Перападрыхтоўка і падрыхтоўка партработнікаў пры ЦК і П(б)Б	18
Любін. — Падрыхтоўка прапагандыста да заняткаў	22
Жукаў. — За ударную арганізацыю саюзаўнага радыёлекцыйнага партвучобы	32

Трыбуна прапагандыста

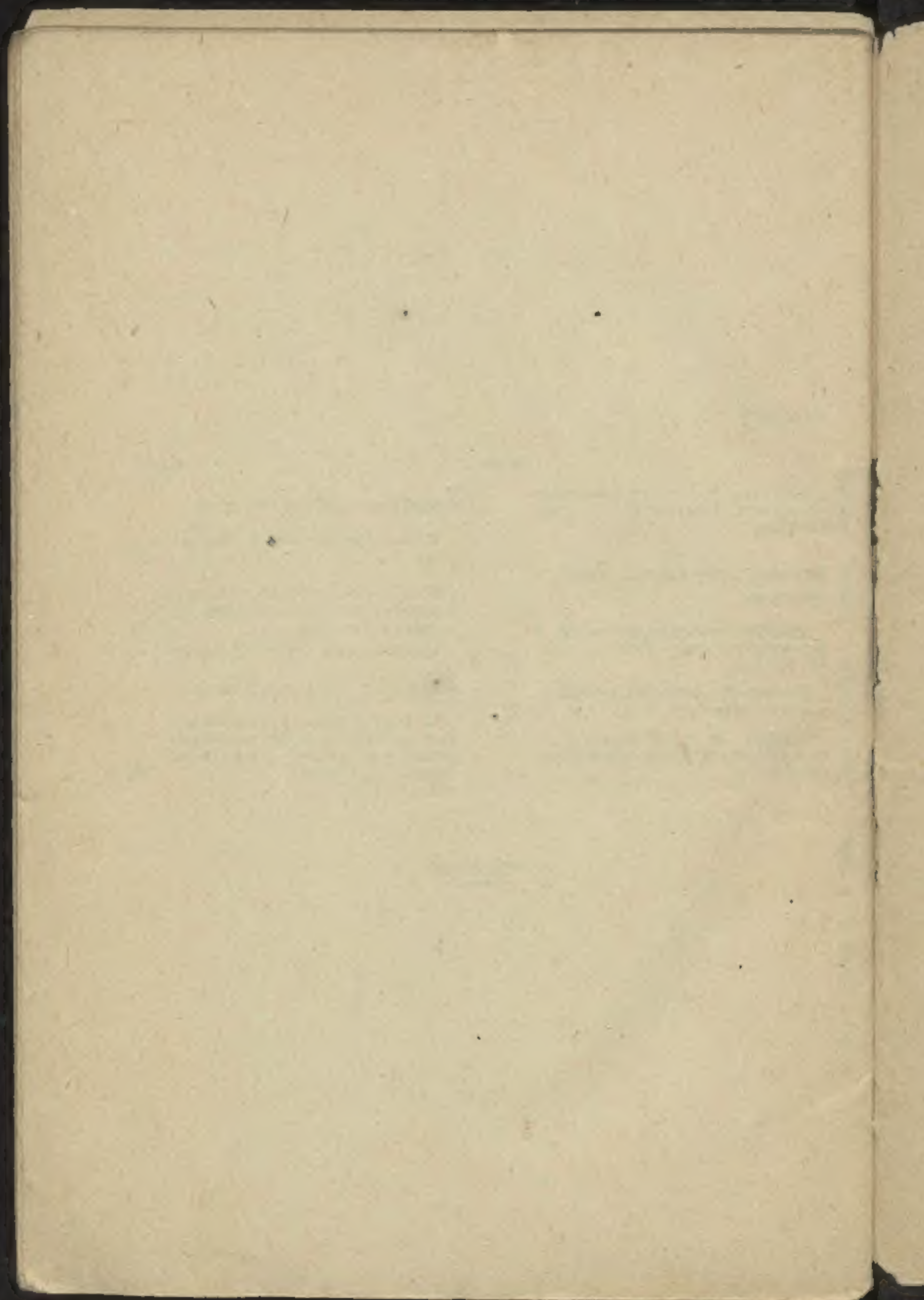
В. Ж. — Партвучоба ў Слаўкім раёне	36
--	----

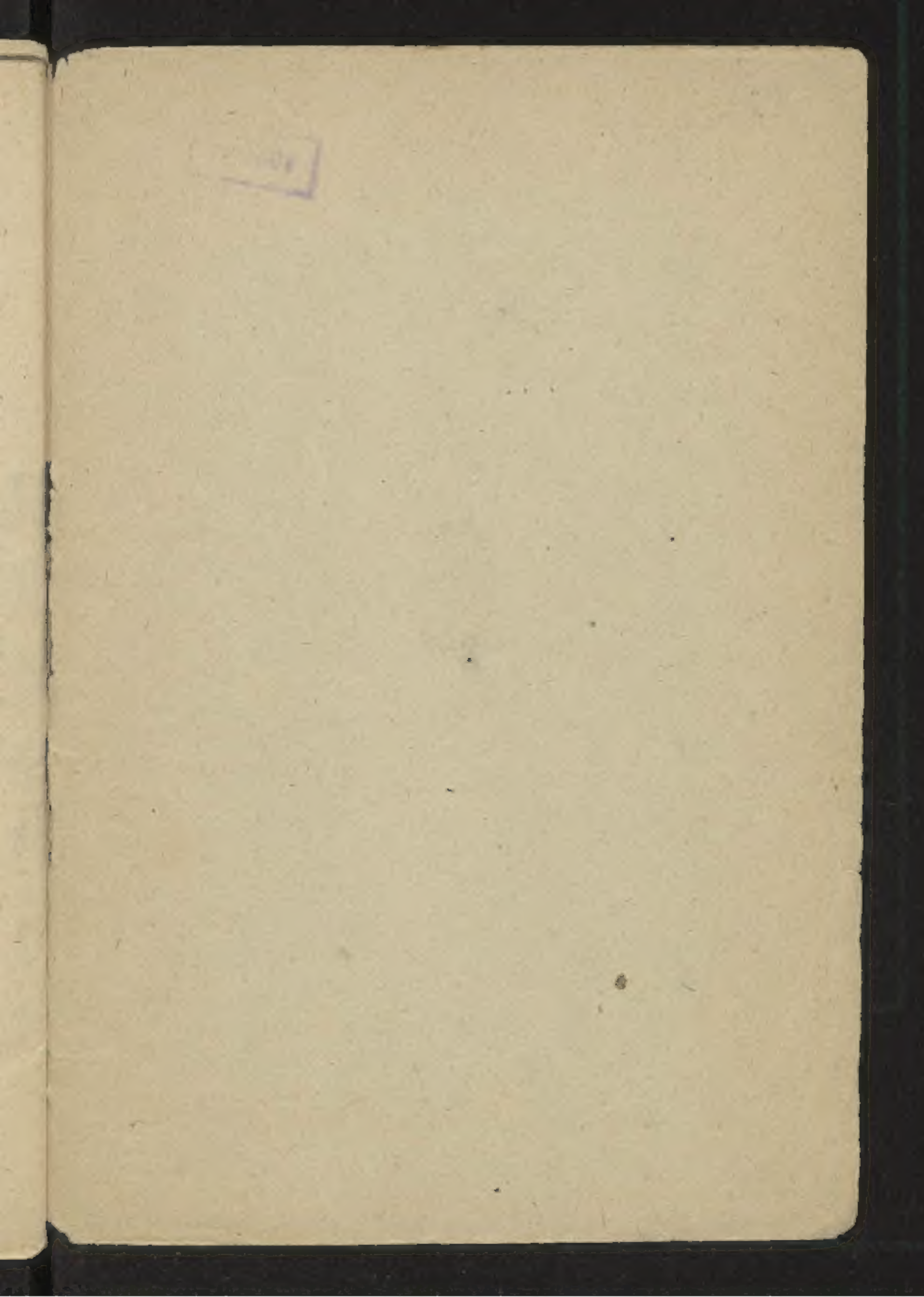
В. Ж. — Полацкі раён ставіцца ў першыя рады па арганізацыі вочнага навучання	39
--	----

Бужон. — Як я праводжу заняткі	—
--	---

Блэк-нот прапагандыста

Цыфравыя даныя аб выніках першай пяцігодкі ў галіне прамысловасці, сельскай гаспадаркі і культурнага будаўніцтва	42
--	----

479

ЦАНА 60 кал.

479

800000002378277

